

EESTI MAAÜLIKOOL
Majandus- ja sotsiaalinstituut

Sandra Liisa Päril

**ARVESTUSSÜSTEEMI ARENDAMINE HUVIHARIDUST
PAKKUVAS MTÜ-S**

ACCOUNTING SYSTEM DEVELOPMENT AT THE NON-
PROFIT ASSOCIATION PROVIDING HOBBY EDUCATION

Bakalaureusetöö

Maamajandusliku ettevõtluse ja finantsjuhtimise õppekava

Juhendaja: dotsent Maire Nurmet, Dr (econ)

Tartu 2021

Eesti Maaülikool Kreutzwaldi 1, Tartu 51006		Bakalaureusetöö lühikokkuvõte	
Autor: Sandra Liisa Päril		Õppekava: Maamajanduslik ettevõtlus ja finantsjuhtimine	
Pealkiri: Arvestussüsteemi arendamine huviharidust pakkuv MTÜ-s			
Lehekülgi: 56	Jooniseid: 8	Tabeleid: 5	Lisasid: 7
Osakond / Õppetool: Majandus- ja sotsiaalinstituut ETIS-e teadusvaldkond ja CERC S-i kood: Sotsiaalteadused S192 Raamatupidamine Juhendaja(d): Maire Nurmet, Dr (econ) Kaitsmiskoht ja -aasta: Tartu 2021			
<p>Kuigi MTÜ-d ei taotle kasumit, on arvestus ja analüüs seal oluline, sest ka nemad toimetavad piiratud ressursside keskkonnas. Seega on oluline uurida ja arendada arvestust organisatsioonis. Bakalaureusetöö eesmärk on pakkuda välja lahendus arvestussüsteemi arendamiseks huviharidust pakkuv mittetulundusühingus. Käesoleva töö fookuses on tantsukool MTÜ Tants (nimi muudetud). Uurimismeetodiks on juhtumiuuring ja uuringu aluseks kasutatavad andmed kogutakse dokumendianalüüsist (koduleht jt avalikud materjalid (meedia), MTÜ Tants sisedokumendid) ja fookusgrupi intervjuudest. Töö käigus analüüsiti tantsukooli MTÜ Tants ning seal kasutusel olevat arvestussüsteemi. Analüüsi tulemusena selgus, et kulukohtade- ja projektiarvestust teostatakse nii majandusarvestuse tarkvaras kui ka juhtimise otstarbel Exceli baasil loodud infosüsteemis. Üheks oluliseks probleemiks oli suur hulk Exceli tabeleid. Teine oluline probleem oli kontoplaanis, kus ei ole kasutatud konto numbri esimese taseme süstematiseerimise võimalust, objektid ja projektid on viidud konto tasandile. Lähtudes töö teoreetilisest käsitlesest ning juhtkonnaga läbiviidud fookusgrupi intervjuudest koostati arvestussüsteemi arendamiseks ettepanekud muuta kontoplaani ja arendada kulukohtade süsteemi. Kontoplaani kontod jaotati sünteetilisteks ja analüütilisteks kontodeks. Lisaks viidi kontoplaanis kokku ühe kontogrupi kontod, et saada arvestusest automaatselt vajalikku infot. Uus kulukohtade süsteem koosneb kuuest tegevusvaldkonnast, mis ei ühti täielikult juhtimisstruktuuriga.</p>			
Märksõnad: MTÜ, juhtimisarvestus, arvestussüsteem, huviharidus, kontoplaan			

Estonian University of Life Sciences Kreutzwaldi 1, Tartu 51006		Bachelor's Thesis	
Author: Sandra Liisa Päril		Curriculum: Rural Entrepreneurship and Financial Management	
Title: Accounting System Development at the Non-Profit Association Providing Hobby Education			
Pages: 56	Figures: 8	Tables: 5	Appendixes: 7
Department / Chair: Institute of Economics and Social Sciences Field of research and (CERC S) code: Social sciences S192 Accounting Supervisors: Maire Nurmet, Dr (econ) Place and date: Tartu 2021			
<p>Although non-profit organisations do not seek profit, cost accounting and analysis are still important in those organisations as they also operate in an environment of limited resources. Therefore it is important to research and develop cost accounting in the organization. The aim of this bachelor's thesis is to offer a solution for the development of an accounting system in a non-profit organisation that offers hobby education. The focus of this work is the dance school Tants (name changed) which offers hobby education and operates in the form of non-profit organisation. The research method is a case study and the data used as a basis for the study is collected from document analysis (website and other public materials (media), dance school internal documents) and focus group interviews. In the course of the thesis the dance school under study and the accounting system used there were analyzed. As a result of the analysis it became clear that cost and project accounting is performed both in the accounting software and in the information system created on the basis of Excel for management purposes. One major problem was the number of Excel spreadsheets. Another important problem was in the chart of accounts, where the possibility of systematizing the first level of the account number has not been used, objects and projects have been moved to the account level. Based on the theoretical approach of the thesis and the focus group interviews conducted with the management, proposals were made to change the chart of accounts and develop the cost object system in order to develop the accounting system. The chart of accounts was divided into synthetic and analytical accounts. In addition, the accounts of one account group were combined in the chart of accounts in order to automatically obtain the necessary information from the calculation. The new cost object system consists of six areas of activity that are not fully in line with the management structure.</p>			
Keywords: non-profit organisation, management accounting, accounting system, hobby education, chart of accounts			

SISUKORD

SISSEJUHATUS	5
1. ARVESTUSSÜSTEEM HUVIHARIDUSE MTÜ-S	8
1.1. Arvestussüsteemi olemus ja eesmärk	8
1.2 MTÜ huvihariduse pakkujana.....	13
1.3. Arvestussüsteemi eripärad huviharidust pakkuvas MTÜ-s	16
2. ARVESTUSSÜSTEEMI ANALÜÜS JA TÄIENDUSETTEPANEKUD.....	20
2.1. Uurimuse meetodika	20
2.2. MTÜ Tants üldisloomustus.....	23
2.3. Arvestussüsteemi analüüs ja kaardistamine.....	27
2.4. Arvestussüsteemi arendamise võimalused.....	33
KOKKUVÕTE	41
KASUTATUD KIRJANDUS.....	44
LISAD.....	46
Lisa 1. Tulemiaruanne.....	47
Lisa 2. Vara kontode olemasolev süsteem.....	48
Lisa 3. Kulude analüüsiks olemasolev kontoplaan	49
Lisa 4. Kohustiste ja omakapitali bilansikontod	51
Lisa 5. MTÜ Tants täiendatud kontoplaan	52
Lisa 6. Finantsnäitajad.....	55
Lisa 7. Lihtlitsents lõputöö salvestamiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks ning juhendaja(te) kinnitus lõputöö kaitsmisele lubamise kohta.....	56

SISSEJUHATUS

Mittetulundusühingud (edaspidi MTÜ) arvatakse olevat väiksed ja lihtsa struktuuriga organisatsioonid ning seetõttu peaks olema arvestussüsteemid seal lihtsad. Paljudes MTÜ-des võib olla kaasatud väga palju vabatahtlikke, huviharidust pakkuvates organisatsioonides võib olla palju kliente – lapsed ja lapsevanemad. Lisaks sellele võib olla huviharidust pakkuvate MTÜ-de tulustruktuur küllaltki keerukas - toetused erinevatest allikatest, sponsorid, osalustasud jne, mis teeb arvestussüsteemi eesmärgid ja kasutajate ringi laiaks ja süsteemi keeruliseks.

Üldiselt organisatsioonide suurenemisega tekib vajadus organisatsioonistruktuuri modifitseerida ning selleks et seda teha, tuleks alustada arvestussüsteemist. Arvestussüsteemi arendamise tulemusena võiksid juhid saada parema ülevaate otsuste langetamiseks. Seepärast on arvestussüsteemi arendamine kasvavas organisatsioonis oluline.

Kuigi MTÜ-d ei taotle kasumit, on kulude arvestus ja analüüs seal oluline, sest ka nemad toimetavad piiratud ressursside keskkonnas ning püüavad nende käsutusse antud ressursi võimalikult efektiivselt kasutada. Seega on ka kuluarvestus ja analüüs oluline ning on oluline uurida ja arendada kuluarvestust organisatsioonis. Käesoleva töö fookuses on tantsukool Tants (nimi muudetud), mis pakub huviharidust ja tegutseb MTÜ vormis. Huviharidust pakkuvate MTÜ-de arvestussüsteemi analüüs ja nende arendusvõimaluste pakkumine on oluline sektori jätkusuutlikuks toimimiseks ja arenguks, eriti praegusel ajal, kus organisatsioonid peavad hakkama saama suures määramatuses ja eriti piiratud ressurssidega.

Bakalaureusetöö eesmärk on pakkuda välja lahendus arvestussüsteemi arendamiseks huviharidust pakkuvas MTÜs.

Bakalaureusetöö eesmärgi saavutamiseks on püstitatud järgmised uurimisülesanded:

1. Anda ülevaade arvestussüsteemi olemusest ja eesmärgist;
2. Selgitada MTÜ toimimist huvihariduse pakkujana;

3. Anda ülevaade arvestussüsteemi eripäradest huviharidust pakkuvas MTÜ-s;
4. Iseloomustada uuritavat organisatsiooni;
5. Kaardistada ja analüüsida olemasolevat arvestussüsteemi ning esitada ettepanekud MTÜ arvestussüsteemi arendamiseks

Töö on kirjutatud tantsukoolis MTÜ Tants toimunud projekti põhjal, milles töö koostaja osales. Projekti käigus saadi ülevaade MTÜ Tants hetkeolukorrast ning pakuti välja võimalused arvestussüsteemi arendamiseks. Projekti käigus koostati ka vahearuanne. Projektis osalesid MTÜ Tants juhtkonna liikmed, välisekspert ning töö autor.

Bakalaureusetöö koosneb kahest osast, kus esimene on teoreetiline ning teine empiiriline. Töö teoreetilises osas antakse ülevaade arvestussüsteemist, MTÜ-st ja huviharidusest ning arvestussüsteemi eripäradest huviharidust pakkuvas MTÜ-s. Teoreetiline osa tugineb majandusarvestuse raamatutele ja õpikutele, Huviharidusstandardile, Huvikooli seadusele ja Raamatupidamise seadusele. Töö empiirilises osas kirjeldatakse uurimismeetodit, iseloomustatakse uuritavat organisatsiooni, käsitletakse uuritava organisatsiooni olemasolevat arvestussüsteemi ning lõpuks esitatakse tulemused ning soovitused arvestussüsteemi arendamiseks.

Lähtuvalt bakalaureusetöö eesmärgist käsitletakse teoreetilise osa esimeses peatükis arvestuse funktsioone ja ülesandeid, arvestussüsteemi ja selle koostisosasid – juhtimisarvestust ja finantsarvestust, nende ülesandeid ja erinevusi. Lisaks kirjeldatakse ka kontoplaani, millel arvestus baseerub. Samuti käsitletakse arvestusinfo tarbijaid ning arvestuse infosüsteemi olemust ja rolli. Kuna töö käsitleb arvestussüsteemi arendamist huviharidust pakkuvas MTÜ-s, siis teises peatükis käsitletakse MTÜ olemust, sidursühmi ja nende aruandmist, MTÜ tuluallikaid ning huvihariduse ja huvikooli olemust. Kolmandas peatükis tuuakse välja arvestussüsteemi eripärad huviharidust pakkuvas MTÜ-s. Analüüsitakse, miks on MTÜ-s oluline saada ülevaade arvestusinformatsioonist, mis teeb MTÜ-de arvestuse keerukamaks ja mis roll on vabatahtlikel MTÜ arvestuses. Samuti tuuakse välja, miks on huviharidust pakkuvas MTÜ-s oluline mittefintantsinfo arvestus.

Töö empiirilise osa esimeses peatükis kirjeldatakse eesmärgi saavutamiseks kasutatud kvalitatiivset uurimismeetodit, milleks on juhtumiuuring ja uuringu aluseks kasutatavad andmed kogutakse dokumendianalüüsist (koduleht jt avalikud materjalid (meedia)) ja

fookusgrupi intervjuudest. Teises peatükis antakse ülevaade tantsukooli MTÜ Tants struktuurist, tegevusvaldkondadest ja majandustulemustest. Kolmandas peatükis analüüsitakse ja kaardistatakse tantsukooli MTÜ Tants kasutusel olevat arvestussüsteemi ning andmete kogumise ja analüüsi süsteemi ning esitatakse analüüsi tulemused. Viimases peatükis pakutakse välja arvestussüsteemi arendamise võimalused.

1. ARVESTUSSÜSTEEM HUVIHARIDUSE MTÜ-S

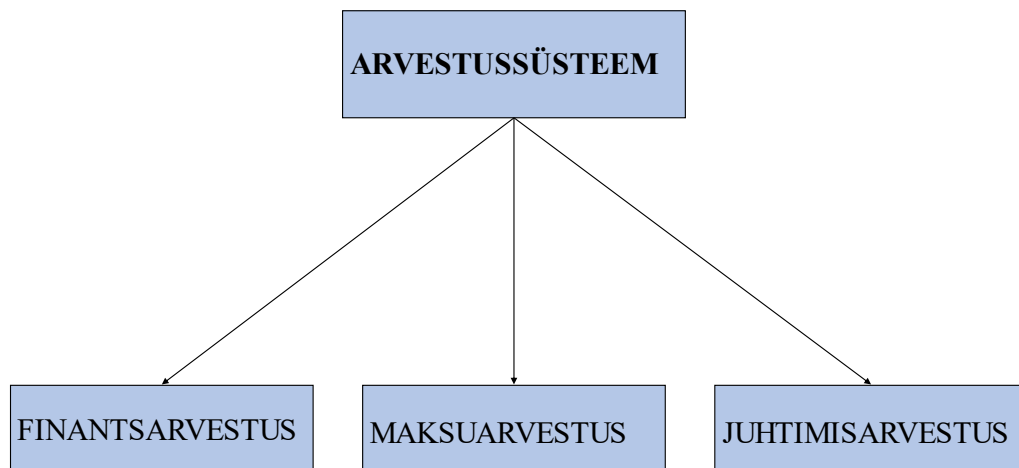
1.1. Arvestussüsteemi olemus ja eesmärk

Töö eesmärgiks on arvestussüsteemi arendamine ning lähtuvalt eesmärgist käsitletakse käesolevas peatükis arvestuse funktsioone ja ülesandeid, arvestussüsteemi ja selle koostisosasid – juhtimisarvestust ja finantsarvestust. Juhtimis- ja finantsarvestuse ülesandeid ja erinevusi. Lisaks käsitletakse ka kontoplaani, millel on arvestussüsteemis oluline osa. Samuti käsitletakse ka arvestusinfo tarbijaid ning ka arvestuse infosüsteemi vajadust ja olulisust.

Kõik organisatsioonid (sh MTÜ-d) tegutsevad piiratud ressursside tingimustes. Piiratud ressursside tingimustes tegutsedes on juhtimise üheks rolliks planeerimine ehk eesmärkide seadmine ja strateegiate väljatöötamine nende eesmärkide saavutamiseks. Teiseks oluliseks rolliks on otsuste langetamine, mis peaks olema kooskõlas eesmärkide ja strateegiatega. Selleks kasutatakse majandusarvestusest saadavat teavet. Kolmandaks rolliks on kontroll, mis hõlmab majandusarvestusest saadava teabe kasutamist tulemuslikkuse parandamiseks võrreldes kavandatuga või plaani muutmiseks. (Collier 2015: 7)

Arvestuse ülesandeks on anda informatsiooni, mida saaks kasutada otsuste tegemisel. Samuti peaks see aitama valida alternatiivsete võimaluste vahel. Seepärast on arvestussüsteemil oluline roll organisatsiooni edukal toimimisel ning kvaliteetse majandusinfo tagamisel. Vahel aga pole see nõue täidetud. See võib olla tingitud näiteks tehnilistest põhjustest, kus vajalik info ei pruugi olla kasutusel olevast infosüsteemist kättesaadav. Põhjuseks võib veel olla ka see, et ettevõttes ei ole välja selgitatud, millist arvestusalast infot vaja on ning kellele ja millal seda on vaja. (Pärl 2005)

Arvestussüsteem on organisatsiooni infosüsteemi üks suurimatest alamsüsteemidest, mille koostisosadeks on finantsarvestus, maksuarvestus ja juhtimisarvestus (joonis 1) (Pärl 2005). Finantsarvestuse ja juhtimisarvestuse infosüsteem on organisatsioonis tavaliselt integreeritud ning ei ole võimalik eristada kahte süsteemi. Seega kasutavad juhid ja teised organisatsiooni liikmed nii finantsarvestuse kui ka juhtimisarvestuse andmeid.

Joonis 1. Arvestussüsteem. (autori koostatud)

Finantsarvestus on arvestussüsteemi osa, mille andmete põhjal oleks võimalik koostada raamatupidamise aastaaruanne. Maksuarvestus on maksuaruannete koostamiseks ja maksude tasumiseks vajaliku info kogumine ning juhtimisarvestus on see, mis varustab organisatsiooni liikmeid neile vajalike aruannetega. (Otsus-Carpenter 2016: 10) Käesolev töö ei käsitle maksuarvestust, seetõttu edaspidises töös keskendutakse peamiselt juhtimisarvestusele ja vähemal määral ka finantsarvestusele.

Finantsarvestus on finantstehingute kajastamine, mille põhieesmärk on aruandlus tulemuslikkuse kohta organisatsioonivälistele isikutele, keskendudes esmajoones aktsionäridele. Seda tehakse aastaaruande kaudu, mis koosneb neljast finantsaruandest: kasumiaruanne (MTÜ-s tulemiaruanne), bilanss, omakapitali muutuste aruanne ja rahavoogude aruanne. (Collier 2015: 7) Välistarbijad võivad olla riiklikud organisatsioonid, finantsasutused, investorid jt (Alver jt 2004: 39). Finantsarvestus on suunatud minevikku, kuid juhid tegelevad tulevikuga, seepärast püütakse sageli finantsarvestusest saada infot tuleviku tarbeks (Pärl 2005). Organisatsioonivälised infotarbijad saavad vajalikku infot finantsaruannetest (Alver jt 2004: 39).

Juhtimisarvestuse informatsioon on suunatud organisatsiooni sisetarbijatele (juhtkonnale). Seega on selle ülesandeks peegeldada peamiselt organisatsiooni segmentide ja allüksuste tulemusi (Pärl 2005). Juhtimisarvestus hõlmab endas protseduure, meetodeid ja võtteid eesmärgiga organisatsiooni juhtkonnale anda vajalikku informatsiooni juhtimisotsuste

tegemiseks. Juhtimise infosüsteem hõlmab kogu organisatsiooni sisse tulevat informatsiooni ja muudab info sellisesse vormi, mille alusel on juhtidel enda töös seda mugav kasutada. (Alaver, Reinberg 1999: 8-9)

Ehkki juhtimisarvestus ja finantsarvestus on tihedalt seotud ja neil on üldjoontes ühised eesmärgid, erinevad nad rõhuasetuste poolest erinevates aspektides (Atrill, McLaney 2012: 33):

- Juhtimisarvestusel kipuvad olema konkreetsemad eesmärgid ning finantsarvestus olema üldisema otstarbega.
- Kui juhtimisarvestus on sageli väga detailne, siis finantsarvestus annab laia ülevaate.
- Juhtimisarvestus põhineb nii prognoositaval kui ka varasemal infol, finantsarvestus aga on alati suunatud minevikku.
- Kui juhtimisarvestus sisaldab rahalist ja mitterahalist informatsiooni ja kasutatakse teavet, mida pole võimalik kontrollida, siis finantsarvestuses keskendutakse finantsteabele, suur rõhk on objektiivsusel ning kontrollitavatel tõenditel.

Arvestusandmete süstematiseerimine baseerub kontoplaanil. Kontoplaan on kindlale organisatsioonile loodud kõigi majandusüksuse raamatupidamise kontode süstematiseeritud loetelu, mille koostamisel lähtutakse põhitegevusest ja majandustehingute olemusest, klientide ja kreditoride arvust ja asukohast, tulude ja kulude liikidest ja struktuurist ning kasutatavatest aruandeskeemidest. Selle koostamine on iga raamatupidamiskohustuse ülesanne (Raamatupidamise seadus 2002: §8). Kontoplaan võimaldab koguda ühetaolise info kokku ehk andmeid süstematiseerida. (Tikk 2016: 36; Kallas 2002: 164-165)

Selleks, et koostada kontoplaan, on vajalik luua kontod. Konto loomist majandustehingu kirjendamiseks nimetatakse konto avamiseks. Majandusüksus võib avada lõpmatul arvul kontosid, kuid see arv peaks olema optimaalne, sest liiga suur kontode arv muudab neis orienteerumise keeruliseks, töömahukaks ja põhjustab vigu. Liiga väike kontode arv aga nõuab täiendavaid arvutusi majandustegevuste tulemuste analüüsimisel. Kontode arv sõltub eelkõige majandustegevuse mahust, organisatsiooni tegevjuhtkonna soovidest ja nõuetest informatsiooni detailsuse osas. Kontode nimetused võiksid ühtida vastavate bilansi ja kasumiaruande kirjade nimetustega ja rühmitatakse nendes aruannetes esitatud elementide (varad, kohustised, omakapital ning tulud, kulud) järgi. (Tikk 2016: 36; Kallas 2002: 165)

Iga majandusüksus võib koostada kontoplaani ise ning arvestades, et seda saaks kasutada aastaaruande, statistiliste aruannete ja maksudeklaratsioonide koostamiseks ning organisatsiooni juhtidele ja liikmetele vajaliku informatsiooni andmiseks. (Tikk 2016: 36) Finantsaruannete elementide järjekord määrab kontode klassid ning igale kontole antakse kindel nimetus ja number (Kallas 2002: 166).

Kontosid on võimalik liigitada erinevalt, näiteks aktiva- ja passivakontod, põhi- ja kontraarsed kontod, ajutised- ja püsivkontod. Üheks liigitamise viisiks on veel sünteetilised ja analüütilised kontod. Sünteetilised kontod (näiteks raha) summeeruvad analüütilistest kontodest. Analüütilised kontod on detailsemad, näiteks raha Swedbankis, raha SEB-s. (Tikk 2016: 31)

Kulusid käsitletakse kululiikide kaupa vastavalt kontoplaanile ja kulukohtade kaupa (osakonnad, projektid, tegevusvaldkonnad, tooted jms). Kulukoht (*cost object*) on igasugune asi või tegevus, mille kohta tahetakse teada saada kulude suurust. (Drury 2016: 25)

Sageli arvatakse majandusarvestus olevat ainult finantsnäitajate arvestus, kuid tänapäeval on arvestus seotud nii finants- kui mittefinantsinformatsiooni pakkumisega, mis aitab otsustajatel paremini otsuseid langetada. (Drury 2016: 4) Mis tähendab, et aina olulisemaks on muutunud lisaks rahalistele näitajatele ka mitterahaliste näitajate arvestus ning nende lülitamine juhtimisarvestuse infosüsteemi.

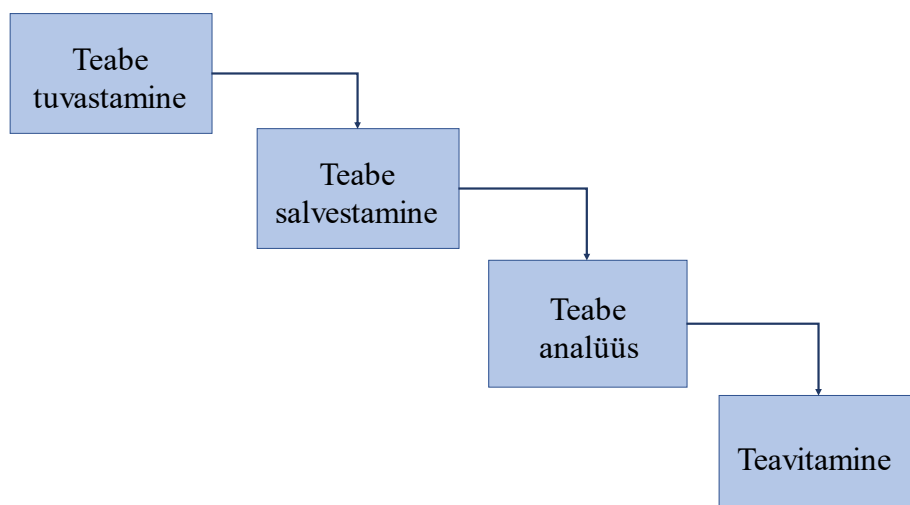
Arvestus peaks pakkuma piisavalt teavet erinevate kasutajate vajaduste rahuldamiseks võimalikult väikeste kuludega. Organisatsioonide juhtidele peab olema kättesaadav kogu arvestusalane info, mis peaks kajastama organisatsioonis toimuvaid protsesse ning avalduvaid tulemusi. (Pärl, 2005) Drury (2016) on rõhutanud, et arvestus on keel, mille kaudu edastatakse teavet erinevatele osapooltele. On palju erinevaid arvestusinfo tarbijaid, kes otsustamiseks vajavad teavet. Teabe kasutajad jagunevad mitmesse gruppi, kelleks on juhid, aktsionärid, töötajad ja võlausaldajad ning igal grupil on omad teabenõuded. (Drury 2016: 6) Arvestuse teabe kasutajad võib jagada laias laastus kahte kategooriasse: sisetarbijad ja välistarbijad. (Drury 2016: 6)

Sisetarbijad on näiteks juhid ja töötajad. Juhid vajavad teavet, mis aitab neid otsuste tegemisel. Näiteks on neil vaja teavet organisatsiooni pakutavate toodete/teenuste hinnanguliste müügihindade, kulude, nõudluse, konkurentsipositsiooni ja *kaitstuse* kohta.

Töötajad vajavad infot organisatsiooni võime kohta palga maksta ja vältida koondamisi. (Drury 2016: 5)

Välistarbijad on näiteks võlausaldajad, toetajad ning äriorganisatsioonide puhul aktsionärid ja MTÜ-de puhul asutajad. Aktsionärid/asutajad nõuavad teavet enda investeeringu väärtuse ja sellest saadava tulu kohta. Võlausaldajad ja laenukapitali pakkujad ning MTÜ puhul näiteks toetajad nõuavad infot organisatsiooni jätkusuutlikkuse kohta täita oma kohustusi. (Drury 2016: 5)

Arvestuse infosüsteem koosneb infotehnoloogiast, andmetest, andmete töötlemisest, ning inimestest, kes koguvad ja kasutavad neid andmeid (Pärl 2004: 12). Atrill (2012) järgi on arvestuse infosüsteemi funktsioonid asjakohase teabe kindlakstegemine ja selgitamine (*capturing*); kogutud teabe süstemaatiline registreerimine; kogutud teabe analüüsimine ja tõlgendamine; teabe edastamine (Atrill, McLaney 2012: 23). Joonisel 2 on arvestuse infosüsteemi funktsioonid.

Joonis 2. Arvestuse infosüsteemi funktsioonid. (Atrill, McLaney 2012: 23)

Collier (2015) määratleb konkreetselt arvestuse funktsioonid nimetades kolm põhifunktsiooni, milleks on (Collier 2015: 7):

- Tulemuste *arvestamine*: finantstulemuste hõlmamine (*ingl k. capturing*) : registreerimine, kokkuvõtete tegemine ja aruandlus;
- Tähelepanu suunamine: äritegevuse tulemuslikkusele tähelepanu juhtimine ja selle tõlgendamisele kaasa aitamine, eriti ajas toimuva trendi ning tegeliku ja kavandatava võrdluse või tulemuslikkuse võrdlusnäitaja osas;

- Probleemide lahendamine: parima valiku välja selgitamine (analüüs, diskussioonide raamistik) alternatiivsete tegevuste hulgast.

Drury (2016) rõhutab, et kasutatava infosüsteemi kasu peab olema suurem kui süsteemi opereerimise hind (Drury 2016: 6). Digitaliseerimine vähendab oluliselt arvestuse kulusid, sest vajadus arvestusspetsialistide järele, kelle ülesandeks on koguda informatsiooni, väheneb oluliselt. Võimalik on automaatselt genereerida aruandeid igale kasutajale.

Kokkuvõtteks võib öelda, et arvestuse ülesandeks on anda informatsiooni planeerimiseks, otsuste tegemiseks ja kontrolliks. Arvestussüsteem koosneb finantsarvestusest ja juhtimisarvestusest, mis on integreeritud, kuid väikeste erinevustega. Finantsarvestus on finantstehingute kajastamine ning juhtimisarvestus tegeleb lisaks ka mittefinantsandmetega. Kogu arvestus baseerub kontoplaanil, mille koostab iga organisatsioon ise ning see peab sisaldama optimaalset kontode arvu. Kulusid käsitletakse kululiikide kaupa (kontoplaan) ja kulukohtade kaupa (osakonnad, projektid, tegevusvaldkonnad, tooted jms).

Arvestus peaks pakkuma kasutajatele vajalikku informatsiooni nii väikeste kuludega kui võimalik. Arvestusinfo tarbijaid on palju ning nad jagunevad sise- ja välistarbijateks. Arvestuse infosüsteem, mis koosneb infotehnoloogiast, andmetest, andmete töötlemisest ja info kasutajatest, peab andma suuremat kasu kui on selle opereerimise hind. Kuna töö eesmärk on arvestussüsteemi arendamine huviharidust pakkuvad MTÜ-s, siis järgnevas peatükis käsitletakse MTÜ-d huvihariduse pakkujana.

1.2 MTÜ huvihariduse pakkujana

Käesolev töö käsitleb arvestussüsteemi arendamist huviharidust pakkuvas MTÜ-s ning eelmises peatükis käsitleti arvestussüsteemi. Käesolevas peatükis kirjeldatakse aga MTÜ-d huvihariduse pakkujana. Peatükis käsitletakse MTÜ olemust, sidusrühmi ja nende aruandmist, MTÜ tuluallikaid ning huvihariduse ja huvikooli olemust.

Mittetulundussektori definitsioon erineb igal pool üle maailma, aga Eestis on MTÜ seaduses defineeritud mittetulundusühingut järgnevalt: Mittetulundusühing on isikute vabatahtlik ühendus, mille eesmärgiks või põhitegevuseks ei või olla majandustegevuse kaudu tulu

saamine. Tulu võib kasutada põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks. Pole lubatud kasumi jaotamine liikmete vahel. (MTÜS 1996, § 1)

Euroopa Liit on määratlenud MTÜ tunnused järgnevalt (Enjolras et al. 2017: 33):

- MTÜ ei jaga kasumit liikmete vahel;
- on asutatud vabatahtlikult ning nendes osalemine on vabatahtlik
- on sõltumatud valitsuse või äriühingute suhtes;
- eesmärk on mängida sotsiaalset, humanitaarset, kultuurilist, harivat ja muud sarnast rolli.

MTÜ-d peavad aru andma sidusrühmadele, kõik peab olema läbipaistev. Mittetulunduslikud organisatsioonid on sidusrühmade ees rohkem vastutavad ja haavatavad, nad taotleavad ühiskonna ja avalikkuse heakskiitu tegevuse jätkamiseks sidusrühmadele aruandeid esitades. (Pärl *et al.* 2021: 2)

Sidusrühmad võivad hõlmata finantskapitali pakkujaid, töotajaid, kliente, tarnijaid, MTÜ liikmeid, laiemat avalikkust ja palju muud. Sidusrühmad on tavaliselt organisatsiooniga seotud lepinguliselt, mõned sidusrühmad, nagu näiteks vabatahtlikud, aga ei pruugi olla organisatsiooniga lepinguliselt seotud, kuid võivad ikka oma tegevusega mõjutada organisatsiooni. (Paemurru, Paemurru 2017: 21-22). Mittetulundusliku organisatsiooni tegevuseks kasutatakse palju vabatahtlikke. Vabatahtlike motivatsioon põhineb tihtipeale õppimisvõimalustel, kaaslastel, eneseteostusel, professionaalsete kontaktide leidmisel, kogemuste saamiseks ja palju muud. See on juhtidele keeruline ülesanne, kuidas juhtida ja motiveerida vabatahtlike ja kuidas juhtida nende oskuseid ja entusiasmi selliselt, et need aitaks organisatsiooni eesmärkide saavutamisel. (Paemurru, Paemurru 2017)

Tihti seostub mittetulunduslik tegevus heategevusega. Heategevuslikud ühingud hõlmavad endas laia tegevusvaldkonda, kuhu kuuluvad spordi- ja kultuuriseltsid, huvitegevus ja ka rahvusvahelised heategevusorganisatsioonid. Heategevuslike ühingute puhul on tegemist ühingutega, kelle eesmärk on tegutsemine üldsuse huvides. Äriühingutest eristab neid see, et eesmärgiks ei ole teenida tulu. Samuti on äriühingutel ja mittetulundusühingutel erinevad ka tulu saamise allikad. Äriühingud saavad peamiselt tulu kaupade ja teenuste müügist, kuid mittetulundusühingute peamiseks tuluallikateks on toetused, annetused ja liikmemaksud. (Meriniit 2013: 15-18)

MTÜ-d sõltuvad palju riigipoolsest rahastusest ning Valitsus eelistab rahastada projektipõhiselt, mis tähendab, et rahastus sõltub lepingutest ning MTÜ-de aruandlus on aeganõudvam ja keerukam. Nad on sunnitud keerulise aruandluse vormis õigustama tehtud kulutusi. Mispärast on väga oluline, et organisatsioonil oleks nende vajadustest lähtuv arvestussüsteem, kust oleks lihtne vajalikke andmeid kätte saada. (Surva 2009: 37) Lisaks on pärast 2008. aasta kriisi MTÜ-de rahastamine riigi poolt on vähenenud. MTÜ-d peavad leidma uusi rahastamisallikaid. (Paemurru, Paemurru 2017) Paljude erinevate rahastusallikate tõttu muutub MTÜ-de haldamine ja aruandlus nõudlikumaks ja keerukamaks. (*ibid* 2017)

Ka MTÜ-d konkureerivad klientide üle turul. Ühelt poolt on nõudlust nende teenuse järele, kuid teiselt poolt on vaja leida parimad viisid, kuidas end üleval pidada ja konkurentsist ellu jääda. Seetõttu on oluline saada kuludest ülevaade, et piiratud ressursside tingimustes edukalt tegutseda.

MTÜdest paljud tegelevad haridusvaldkonnas, näiteks Eestis on üle 40 üldharisukooli, mille koolipidaja on MTÜ. Eestis tegutsevatest huvikoolidest on ligi veerand MTÜ-d, suurem enamus aga kohaliku omavalitsuse poolt hallatavad (Villenthal, Kaunismaa jt 2016: 17). MTÜ on üks enim levinuid huvikoolide tegutsemisvorme, kuna huvikoolide eesmärk ei ole teenida tulu, vaid arendada eesmärgipõhiselt inimesi.

Eesti Vabariigi Haridusseaduse järgi on huviharidus teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtuste ja käitumishinnangute kogum, mis on omandatud süsteemse juhendatud tegevuse käigus vaba tahte alusel tasemeõppes, täiendkoolitustest ja tööst vabal ajal ning mis loob võimalusi isiksuste mitmekülgseks arenguks. (HaS 1992, §13)

Huvihariduse eesmärkideks on saavutada inimese huvidel ja võimetal põhinev areng, kasvatada teadmisi ja oskusi, kogeda edu läbielamist, kujundada positiivseid väärtushinnanguid. Huviharidus on paindlik, inimesest lähtuv, eesmärgipõhine, innustav, elamuslik, sihikindel. Huviharidus toetab üldkoolides taodeldavate üldpädevuste kujunemist ning loob nende arenguks tihti palju parema keskkonna. (Arenev Teadushuviharidus 2015) Huviharidus omandatakse huvikoolis.

Huvikooli seaduse (§3) järgi on huvikool haridusasutus, mis tegutseb noorsootöö valdkonnas ning loob huvihariduse omandamise ja isiksuse mitmekülgse arengu, sealhulgas oma keele ja kultuuri viljelemise võimalused huvihariduse erinevates valdkondades.

Huviharidusstandard kehtestab huviharidust andva õppe ühtsed nõuded, määrates kindlaks õppe eesmärgid ja ülesanded ning selle kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega. (HuviKS 2007, §9)

Huviharidus on oluline, kuna see laiendab koolide õpikeskkonda ning rikastab seda, toetab inimeste tegevusi vastavalt eakohasele ja erialasele pädevusele, suunab inimesi avastama loomevõimet ning arendama inimese isiksust, arendada inimest mitmekülgselt, suurendab grupivaimu. (Arenev Teadushuviharidus 2015: 16)

Kokkuvõtteks on MTÜ isikute vabatahtlik ühendus, mida eristab äriühingustest nende eesmärk. MTÜ-de eesmärk ei ole kasumi teenimine. Samuti erinevad ka tulu saamise allikad, mida MTÜ-des on palju ja väga erinevaid. Selle tõttu, et MTÜ-del võib olla palju erinevaid rahastamise allikaid, on nende aruandlus keerukam ja nõudlikum. MTÜ-d taotlevad ühiskonna heaolu ning seepärast on nad sidusrühmade ees rohkem vastutavad ja haavatavad. Tavaliselt on sidusrühmad organisatsiooniga lepinguliselt seotud, kuid näiteks vabatahtlikud, keda kasutatakse MTÜ-des sageli väga palju, ei pruugi olla organisatsiooniga lepinguliselt seotud. Ka MTÜ-d tegutsevad konkurentsi keskkonnas, mistõttu on ka neil oluline saada kuludest hea ülevaade, et piiratud ressurssidega edukalt tegutseda. MTÜ on laialt levinud huvikoolide tegutsemisvorm, sest huvikoolide eesmärk on arendada inimesi, mitte teenida kasumit. Huviharidus toetab üldkoolides pakutavaid teadmisi ja oskusi.

1.3. Arvestussüsteemi eripärad huviharidust pakkuvas MTÜ-s

Käesolevas peatükis analüüsitakse arvestussüsteemi eripärasid huviharidust pakkuvas MTÜ-s. Peatükis tuuakse välja, miks on MTÜ-s oluline saada ülevaade arvestusinformatsioonist, mis teeb MTÜ-de arvestuse keerukamaks ja milline roll on vabatahtlikel MTÜ arvestuses. Samuti tuuakse välja, miks on huviharidust pakkuvas MTÜ-s oluline mittefinantsinfo arvestus.

Sellest tulenevalt, et MTÜ on eraõiguslik juriidiline isik ja peab olema kantud mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse, tuleneb tal kohustus majandusaasta aruande koostamiseks ja esitamiseks.

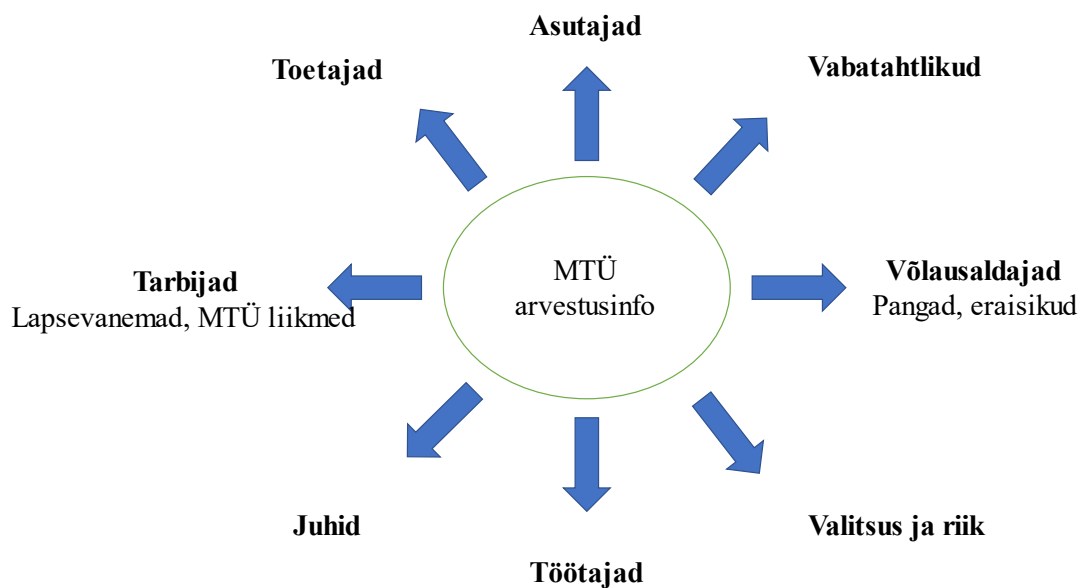
Mittetulundusühingud, mida tihti seostatakse heategevusorganisatsioonidega. MTÜd, nagu näiteks klubid, huvikoolid ja valitsusüksused (näiteks kohalikud omavalitsused), vajavad otsuste tegemiseks ja oma tegevuse tulemustest teatamiseks välistele huvigruppidele arvestusinfot (Druty, 2016: 6). Näiteks vajab huvikool teavet oma tegevuste kulude kohta, et oleks võimalik otsustada, kui suurt liikmemaksu või ruumide renti oma liikmetelt küsida.

Meriniit rõhutas (vt ptk 1.2.: 14), et MTÜ-d eristab äriorganisatsioonist see, et MTÜ eesmärgiks pole teenida tulu (kasumit), seepärast tihtipeale ei peeta MTÜ-s kulude analüüsi oluliseks, kuid nagu ka äriühingutes, tegutsetakse ka MTÜ-des piiratud ressursidega ning ressursside kasutusest oleks siiski vaja saada hea ülevaade organisatsiooni edukaks toimimiseks.

MTÜ-de fintantseerimisallikaid on palju ja erinevaid. Kui äriühingud saavad peamiselt tulu toodete ja/või teenuste müügist, siis MTÜ-de tuluallikateks on riigipoolsed rahastused, toetused, annetused ja ka klientide/liikmete poolt makstavad liikmemaksud, mis teeb tulude struktuuri ja aruandluse keerukamaks. Suure osa tuludest moodustavad liikmemaksud, mis tähendab, et on palju kliente ning on vajadus pidada liikmemaksude arvestust. Samuti on keerukam ka kulude aruandlus, sest rahastajatele (sh lapsevanematele) on vaja anda ressursi kasutamise andmeid.

Arvestusinfo kasutajad jagatakse suures plaanis kahte kategooriasse, milleks on sisetarbijad ja välistarbijad. Äriühingutes on sisetarbijad näiteks juhid ja töötajad, kuid MTÜ puhul tulevad töötajate juures lisaks veel mängu ka vabatahtlikud, keda kasutatakse tihtipeale palju. Sellest tulenevalt tekib küsimus, kas ja kui detailselt pidada vabatahtlike kohta arvestust. Välised infotarbijad on organisatsiooni rahastajad, toetajad. Huvikooli puhul ka näiteks lapsevanemad, kes liikmemaksu maksavad. Neid kõiki on vaja varustada ka juhtimisarvestuse infoga. MTÜ puhul on oluline aspekt liikmelisus (vt ptk 1.2. lk 13). Inimesed, kes maksavad organisatsioonile liikmemaksu on nii organisatsiooni teenuste tarbijad kui ka organisatsiooni liikmed. Seepärast on keeruline eristada, kust algavad välised infotarbijad ning kust lõppevad sisetarbijad.

Lähtuvalt eelnevast võib MTÜ-ga seotud huvigruppideks pidada tarbijaid (lapsevanemad ja liikmed), toetajad, asutajad, juhid, töötajad, vabatahtlikud, valitsus ja riik ning võlausaldajad (pangad ja eraisikud) (joonis 3).

Joonis 3. MTÜ arvestusinfo tarbijad. (autori koostatud)

Huviharidust pakkuva MTÜ puhul on olulisel kohal mittefinantsinfo arvestus, mida käsitleb eelkõige juhtimisarvestus, sest tulenevalt kooli olemusest võib olla sellises organisatsioonis palju erinevaid gruppe ja klasse. Õpilaste arvu ning gruppide ja klasside arvu kohta on vaja pidada arvestust.

Käesolevast peatükist selgus, et kui äriühingute puhul on juhtimisarvestus suunatud ettevõtte sisestele huvigruppidele, siis MTÜ puhul on juhtimisarvestus oluline, sest varustatakse juhtimisarvestuse infoga lisaks organisatsiooni sisestele huvigruppidele ka väliseid huvigruppe nagu näiteks rahastajad. Samuti on keeruline MTÜ puhul määratleda, kust läheb piir sise- ja välistarbijate vahel. Kuna MTÜ-ga on tihti seotud palju vabatahtlike, siis tekib küsimus, kas vabatahtlike tundide kohta oleks ka vaja arvestust pidada. Kuna MTÜ-del on sageli palju ja erinevaid tuluallikaid, seetõttu muutub nende tulude struktuur ja aruandlus keerukaks.

Kokkuvõtteks on huviharidust pakkuvates MTÜ-des arvestus väga oluline, kuna sarnaselt äriühingutele tegutsetakse piiratud ressurssidega. Äriühingutest eristab neid aga see, et MTÜ-s on erinevaid finantseerimisallikaid palju, mis teeb arvestuse keerukamaks ja olulisemaks. Samuti on ka palju liikmeid ja kliente, kellelt saadavate liikmemaksude kohta on vaja pidada arvestust. Kuna MTÜ-des kasutatakse palju vabatahtlikke, siis tuleks pidada lisaks ka vabatahtlike arvestust. Lisaks on MTÜ-de puhul keerulisem eristada sise- ja

välistarbijaid. Kuna huviharidust pakkuv organisatsioon on üles ehitatud sarnaselt koolile, kus on palju erinevaid klasse, siis olulisel kohal on ka juhtimisarvestus, mis tegeleb lisaks finantsinfole ka mittefinantsinfoga ehk klasside, gruppide ja õpilaste arvestusega.

2. ARVESTUSSÜSTEEMI ANALÜÜS JA TÄIENDUSETTEPANEKUD

2.1. Uurimuse metoodika

Käesolevas peatükis käsitletakse bakalaureusetöö eesmärgi saavutamiseks kasutatud uurimismeetodeid ja selgitatakse nende olemust. Töö koostamiseks vajalike andmete kogumiseks kasutati juhtumiuuringut. Töö on koosatud tantsukooli MTÜ Tants andmete põhjal ning analüüsiv MTÜ valiti seepärast, et seal oli parasjagu käimas projekt, mille käigus arendatakse MTÜ Tants arvestussüsteemi ning töö autoril oli võimalus selles osaleda.

Uurimismeetodi valik ja sobivus sõltub uurimuse eesmärgist ja uurimisprobleemist. Uurimismeetod on süstematiseeritud, korrapärane ja fookustatud andmekogumisviis, mille eesmärgiks on saada informatsiooni ja lahendada uurimisprobleeme. Meetodite all peetakse silmas andmete kogumist ajaloolise ülevaate ja analüüsiga, küsitluste ja juhtumite uuringutega. (Ghuri, Kjell 2004: 96)

Tehnikate all aga peetakse silmas protseduuri, kuidas leida uurimisküsimustele vastused. Tehnikad on need, mis keskenduvad sellele, kuidas teha midagi. Äriuuringutes kasutatakse tihtipeale erinevat sorti intervjuusid, küsitlusi ja vaatlusi. (Ghuri, Kjell 2004: 96)

Sotsiaalteadustes kasutatavad empiirilised meetodid saab jagada kvalitatiivseteks ja kvantitatiivseteks uurimismeetoditeks. Käesolevas töös kasutatakse kvalitatiivset uurimismeetodit, milles käsitletakse teavet, mida arvuliselt väljendada ei ole üldiselt võimalik. (Lagerspetz 2017: 122) Kvalitatiivset uurimistööd kasutatakse peamiselt siis, kui tahetakse mõista inimese käitumist ja tegevusi. See meetod on sobilik muuhulgas ka organisatsioonide uurimiseks. Töös kasutatakse kvalitatiivset uurimistööd, sest tahetakse mõista inimeste tegevusi ning uurimisobjektiks on MTÜ. Andmed kogutakse peamiselt intervjuudega, mis on üks peamisi kvalitatiivse uurimuse andmekogumismeetodeid. Kvalitatiivsed meetodid on pädlikud ja struktureerimata. (Ghuri, Kjell 2004: 98-99)

Kvalitatiivsed uurimismeetodid on enamasti juhtumiuuring ja fookusgrupi intervjuu/rühmaintervjuu/-diskussioon (Ghuri, Kjell 2004: 101; Lagerspetz 2017: 152).

Juhtumiuuringud on eriti kasulikud äriuuringutes, kui uuritavat nähtust on keeruline uurida väljaspool selle loomulikku keskkonda. Juhtumiuuring hõlmab sageli andmete kogumist mitmest allikast nagu suulised aruanded, intervjuud ja vaatlus kui esmased andmeallikad. Juhtumiuuringud hõlmavad ka andmete kogumist finantsaruannetest. (Ghauri, Kjell 2004: 180) Kontoplaani ja kulukohtade süsteemi arendamiseks analüüsiti töö käigus erinevaid MTÜ Tants sisedokumente, kodulehte, kuulati kohtumistel tehtud lindistusi ning vaadati protokolle, mis kohtumistest koostati. Dokumentide analüüsiga on võimalik täiendada teisi andmekogumismeetodeid nagu näiteks fookusgrupi intervjuusid. Samuti võib seda kasutada iseseisva meetodina. (Laherand 2008: 258)

Uuringuks vajalike andmete kogumiseks toimus viis fookusgrupi intervjuud/diskussiooni (10. veebruaril, 17. veebruaril, 17. märtsil, 21. aprillil ja 11. mail). Kõiki kohtumisi lindistati või protokolliti. Fookusgrupi puhul peaks grupp koosnema ligikaudu 10 inimesest, kes arutavad mõnda teemat koosoleku vormis juhataja juhtimisel. (Ghauri, Kjell 2004: 120) Fookusrühma intervjuusid peetakse väga tõhusaks kvalitatiivsete andmete kogumise meetodiks. Selle käigus rühma liikmed parandavad ja tasakaalustavad üksteist. Samuti on lihtne hinnata, kas liikmed on ühisel seisukohal. (Laherand 2008: 220) Kui kasutatakse sõna „intervjuu“, on tegemist diskussiooniga, kus saab selgesti eristada intervjuueerija küsimusi ja vastajate vastuseid. Kui aga kasutada sõna „diskussioon“, siis see näitab aga seda, et osalejatel on võrdsem positsioon ja moderaator annab kätte teemad, mida hakatakse arutama. (Lagerspetz 2017: 152) Vastajate arvamust vaadeldakse informatsioonina ning seda analüüsitakse. (Ghauri, Kjell 2004: 101).

Käesoleva töö puhul on tegemist projektiga, mis seisneb arvestussüsteemi arendamises, milles töö koostajal anti võimalus osaleda. Töö autori ülesanneteks oli osaleda probleemi kaardistamises, analüüsis ning vajalike muutuste analüüsimisel. Projekti jooksul:

- saadi ülevaade MTÜ Tants struktuurist ja tegevussuundadest,
- saadi ülevaade senistest finantside planeerimise, eelarvestamise protsessidest ja tööks rakendatavatest dokumentidest,
- toimus olemasoleva tarkvara ja tarkvaralise vajaduse analüüs ja valik.

Projekti on kaasatud kõik MTÜ Tants finantsidega seotud osapooled ning välisekspert. Välisekspert toetab tantsukooli MTÜ Tants finantsvõimekuse suurendamist alljärgnevalt (asutuse sisedokumentatsioon):

- nõustab ning aitab kaardistada MTÜ Tants arvestussüsteemi,
- analüüsib toimivaid protsesse ning vajalikke muutusi
- pakub välja erinevaid meetodeid ning toetab nende rakendamist sh viib läbi meeskonnale koolitusi

Esimene fookusgrupi intervjuu toimus 10. veebruaril, kus osalesid MTÜ Tants juhataja, nõukogu esimees, nõukogu liige/haldusjuht, välisekspert ning käesoleva töö autor. Saadi ülevaade MTÜ Tants struktuurist, tegevussuundadest ning toimus probleemi kaardistamine. Kohtumine kestis 3 tundi ja andmeid salvestati konspektina.

Teine fookusgrupi intervjuu-kohtumine toimus 17. veebruaril, kus osalesid MTÜ Tants juhataja, nõukogu esimees, nõukogu liige/haldusjuht, vanemadministraator, välisekspert ja töö autor. Kohtumise käigus andis MTÜ Tants nõukogu liige/haldusjuht ülevaate MTÜ Tants finantssüsteemi eri dokumentidest ja süsteemist, mis neil hetkel kasutusel on. Kohtumine kestis 4 tundi ning kohtumist lindistati ja protokolliti. Pärast kohtumist koostati projekti vahearuanne.

Kolmas fookusgrupi intervjuu/diskussioon toimus 17. märtsil. Selles osalesid MTÜ Tants juhataja, nõukogu esimees, nõukogu liige/haldusjuht, kooli juhataja, finantsassistent, vanemadministraator, tegevprodutsent, välisekspert, töö autor ning veel mõned töötajad. Kohtumisel osales ka raamatupidaja, kes andis ülevaate kasutusel olevast raamatupidamisprogrammist ning selle kasutatud ja kasutamata võimalustest, välisekspert viis läbi koolituse, kus andis ülevaate põhilistest mõistetest, arvestuse korraldusest, bilansist, kontodest ja kontoplaanist. Pakuti välja esialgne versioon kontoplaani arendamiseks ning anti see MTÜ Tantsule analüüsimiseks ja täiendamiseks. Kohtumine kestis 6 akadeemilist tundi ning kohtumist protokolliti ja lindistati.

Neljas kohtumine toimus 21. aprillil, kus osalesid MTÜ Tants juhataja, nõukogu esimees, nõukogu liige/haldusjuht, kooli juhataja, finantsassistent, tegevprodutsent, välisekspert, töö autor, raamatupidaja ning veel mõned töötajad (kokku 15 inimest). Kohtumisel viis välisekspert läbi koolituse, kus rääkis kuludest, jääktulust, jääktulupõhisest kasumiaruandest. Pakuti välja arvestuse tarkvara ning anti ülevaade selle võimalustest. Kohtumine kestis 4 akadeemilist tundi ning kohtumist protokolliti.

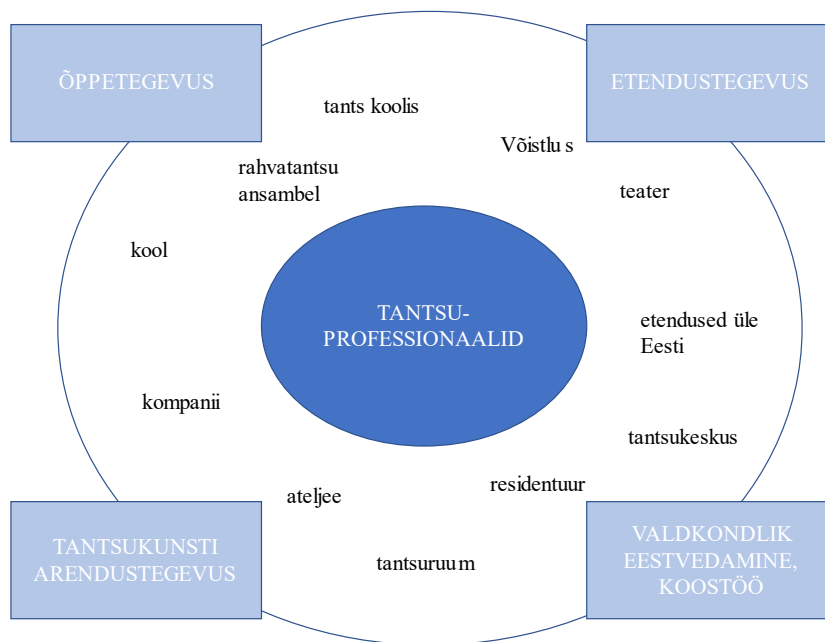
Kohtumisel, mis toimus 11. mail ning kestis 2 tundi, osalesid MTÜ Tants juhataja, nõukogu esimees, nõukogu liige/haldusjuht, kooli juhataja, finantsassistent, välisekspert, töö autor ja raamatupidaja. Nõukogu liige/haldusjuht tegi ülevaate täiendatud kontoplaanist, selle esialgsest nägemusest. Kulude, tulude liigitamisest.

2.2. MTÜ Tants üldiseloostus

Lähtudes töö eesmärgist välja pakkuda arvestussüsteemi arendamise võimalusi käsitletakse käesolevas peatükis tantsukoolist MTÜ Tants ülevaate saamiseks selle struktuuri ja erinevaid üksusi ning kuidas on MTÜ Tants aastatega muutunud. Töös analüüsitakse tantsukooli MTÜ Tants kuni õppeaastani 2018/2019, kuna alates õppeaastast 2019/2020 jõudis Eestisse pandeemia, mis tõi kaasa suuri muutusi ning arvestussüsteem ehitatakse üles tavaolukorra põhjal.

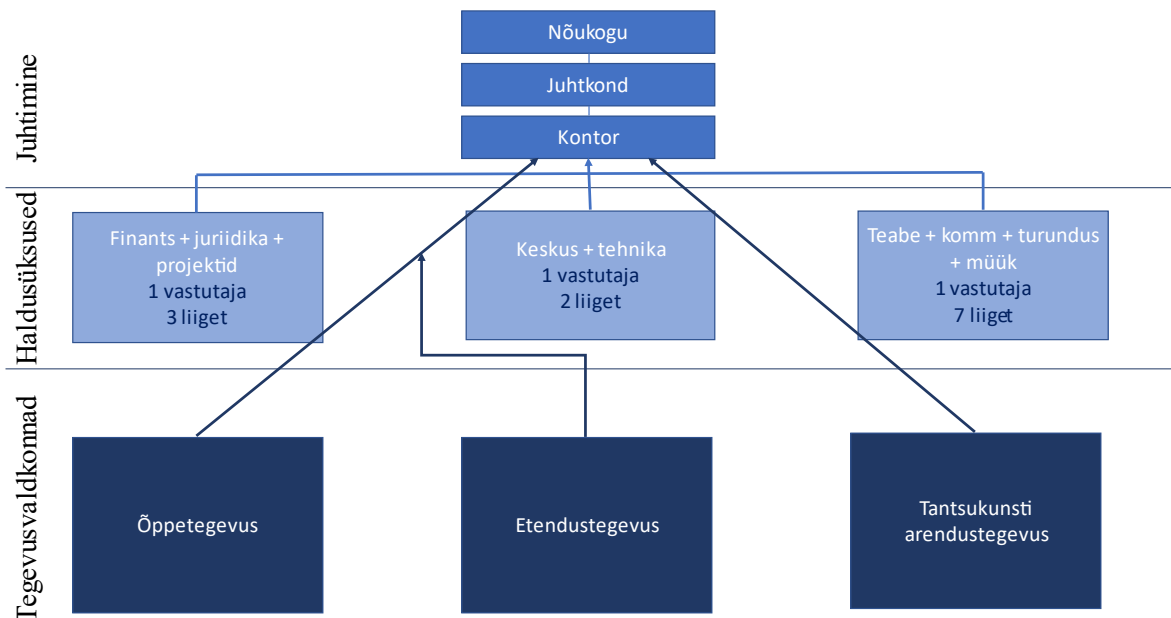
Tantsukool MTÜ Tants alustas tegevust aastal 1998. MTÜ Tants pakub süsteemset tantsuõpet lastele, noortele ja ka täiskasvanutele, kaasaegseid tantsulavastusi tantsupublikule, loome-, arengu- ja etendamisvõimalusi tantsuprofessionaalidele ning tantsuvõistlusi kogu Eestile. MTÜ Tants eesmärgiks on pakkuda kaasaegsetel õppemeetoditel põhinevat professionaalset tantsualast huviharidust ja süvaõpet. MTÜ Tants omab aktiivset tantsukogukonna ühendaja rolli ning panustab lisaks eestvedajana valdkonna ülestesse organisatsioonidesse. (MTÜ Tants kodulehekülg 2020)

MTÜ Tants põhitegevusteks on kooli, tantsuvõistluse, kompanii, teatri, ruumide rendi, etendustegevuse ja tantsukeskuse töö korraldamine (joonis 4).

Joonis 4. Tantsukooli MTÜ Tants valdkonnad ja tegevused. (autori koostatud MTÜ Tants sisedokumendi põhjal)

Eesti mõistes on tegemist suuremapoolse asutusega, mis jaguneb kolmeks tegevusvaldkonnaks, milleks on õppetegevus, etendustegevus ja arendustegevus (joonis 5).

Joonis 5. MTÜ Tants juhtimisstruktuur ja tegevusvaldkonnad. (autori koostatud MTÜ Tants sisedokumendi põhjal)

Juhtimine – juhtimisorganid on juhatus ja nõukogu, mis moodustavad juhtkonna. Juhtimisüksuse juurde kuulub kontor, kuhu kuuluvad tegevusüksuste juhid, büroojuht, peaadминистраator, kooli juhataja ja etendustegevuse produtsent. Kontori esindajatega toimuvad korralised koosolekud ning otsustused.

Tegevusvaldkonnad – õppetegevus (Kool, rahvatantsuansambel), etendustegevus (võistlus, etendusprogramm, teater), tantsukunsti arendustegevus (tantsukunstnike arenguprogramm, kompanii).

Õppetegevuses osaleb MTÜ Tants juhtide kirjelduse alusel ligikaudu 350 õpilast. Koolil on oma juht – koolijuhataja, õppealajuhataja ning kuuest põhiõpetajast koosnev õppenõukogu, lisaks õpilasi kaasav noorteaktiiv ning lapsevanemate nõukogu.

Etendustegevus pakub kvaliteetset kultuurielamust umbes 25 000 vaatajale aastas. Lisaks on läbi rahvusvaheliste võrgustikuprogrammide alguse saanud tantsuartistide ringreiside võimalused Eestis ja välisriikides. Võistlusel on peakorraldaja, kuid kaasatud on võrgustiku liikmed arenguprogrammidesse ning hulk vabatahtlikke korraldamisse. Aastaringne võistlus pakub kõikides maakondades üle Eesti (umbes 7000 lapsele aastas) omaloominguliste tantsude ja lavastuste etendamise võimalust.

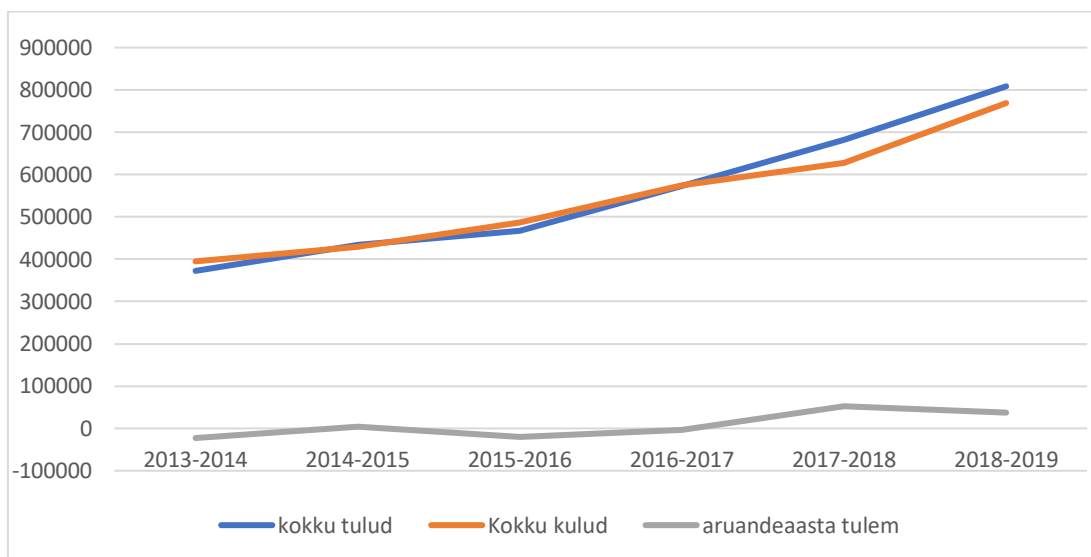
Tantsukunstnike arenguprogramm on aktiivsete tantsukunstnike poolt kureeritav arenguplatvorm, osalus sisu- ja arendusprotsessides. Tantsuprofessionaalidele pakutakse koostöö ja arenguvõimalusi läbi rahvusvaheliste töötubade, ühiste improvisatsiooni jammide ning loomeprotsesside võimaldamise residentuuride ja vaba ruumi kasutamise näol tantsuateljees.

MTÜ Tants haldab 750 m² suurust rendipinda. Õppeaastal 2018/2019 tegutses koolis põhiõppekava alusel 16 rühma, mis on alates õppeaastast 2014/2015 olnud langustrendis (tabel 1). Kui 2014/2015 õppeaastal osales kooli õppetöös veidi üle 400 õpilase, siis õppeaastal 2017/2018 oli õpilaste arv langenud juba umbes 330 õpilasele. Lisaks tantsukeskusele toimub õppetegevus ka mitmes lasteaias ja koolis. Langus õpilaste arvus võib olla tingitud järjest tihenevast konkurentsist.

Tabel 1. Tantsukooli MTÜ Tants õpilaste ja rühmade arv aastatel 2014-2019 (autori koostatud majandusaasta aruannete põhjal)

Kool	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
1. Õpilaste arv	405	365	331	348	350
2. Rühmade arv	24	18	22	19	16

MTÜ Tants 2019. aasta majandusaasta aruandest selgub, et MTÜ Tants bilansimaht oli ligi 100 000 eurot, mis võrreldes eelneva perioodiga oli ligi 15% suurem. Aruandeaasta tulem 2019. aastal oli peaaegu 50 000 eurot (lisa 1; joonis 6), mis oli võrreldes eelneva perioodiga umbes 15 000 euro võrra väiksem.

Joonis 6. MTÜ Tants tulud, kulud ja tulem aastatel 2013-2019 (allikas: majandusaasta aruanded, koostatud tulemi aruande (lisa 1) põhjal)

MTÜ Tants on tegevuse algusaastatega võrreldes kasvanud ning see on mõjunud üldiselt positiivselt tulemile, kuid alates 2017.-2018. aastast on tulem hakanud vähenema. See tähendab, et kui kulud jätkuvalt suurenevad kiiremini ja rohkem kui tulud, hakkab MTÜ Tants teenima negatiivset tulemit. Kuna majandustulemused on pigem langustrendis, vajab MTÜ Tants täiuslikumat arvestussüsteemi.

2.3. Arvestussüsteemi analüüs ja kaardistamine

Lähtuvalt käesoleva töö eesmärgist arvestussüsteemi arendada, on käesolevas peatükis kirjeldatud MTÜ Tants arvestussüsteemi hetkeseisu, analüüsitud hetkel kasutusel olevat andmekogumise ja analüüsi süsteemi ning välja toodud nende kitsaskohad.

MTÜ Tants nägi eesmärgi täitmiseks ette olemasoleva raamatupidamise programmi paremat kasutusele võtmist ja infosüsteemi (Exceli süsteemi) arendamist. Lisaks paremale raamatupidamise programmi kasutusele on projekti tulemusena (MTÜ Tants sisedokumendid):

- rakendatud tarkvara, mis aitaks kliendihaldust süsteemselt korraldada,
- loodud kõiki üksusi koondav eelarvestamise süsteem
- tõhustatud klientide arvete esitamise süsteemi
- leitud võistlusele andmesüsteem (IT lahendus)

Olukorra kaardistamiseks viidi 10. veebruaril läbi fookusgrupi intervjuu juhtkonna liikmetega, kus räägiti nende nägemusest hetkeolukorrast ja arendamisvõimalustest. MTÜ Tants nõukogu liige/haldusjuht ütles: „*Klassikaline raamatupidamine on meie jaoks hetkel pigem kohustus lähtuvalt seadusest ning ei anna selgeid andmeid meie jaoks*“.

Samuti rõhutasid juhtkonna liikmed, et koolil on suur kliendibaas ja töötajaskond, keerukas eelarvestamine ja haldus. Lisati veel: „*Teatri osal on üks klient ja suur töötajaskond, kellest suurem osa on arve esitajad. Finantshaldus on lihtsam jooksvalt, kuid lavastamise tootmise kulude haldamine ja jagamine ning eelarvestamine etendamise perioodi peale keerukas*“.

MTÜ Tants juhataja ja võistluse peakorraldaja tundis muret, et võistlus on sündmusepõhine, millel on erinevad toetused ja osalejate tasud, seetõttu on võistluse kui projekti eelarvestamine keerukas. Igal võistlusel on hetkel oma eelarvesüsteem.

Toodi veel välja ka, et probleemkohaks on rahavoogude arvestus, et aastaringselt oleksid kulud rahavooga kaetud ning kõik oleks erinevate üksuste eelarvesse sisse arvestatud. Suvine rahavoogude puudumine eeldab reserve, kuid praegu ei saa kindel olla, et need oleksid tagatud.

Analüüsi tulemusena sõnastati juhtkonna liikmete nägemus probleemidest, mis on järgmised:

- Klassikaline raamatupidamine ei anna selgeid andmeid juhtimise jaoks,
- Suur kliendibaas, suur töötajaskond, keerukas eelarvestamine ja haldus,
- Suur töötajaskond, kellest suurem osa on arve esitajad,
- Lavastuste tootmise kulude haldamine ja jagamine/eelarvestamine etendamise perioodi peale keerukas,
- Võistluse arvestus on sündmuse põhine, erinevad toetused ja osalejate tasud – kogu projekti eelarvestamine keerukas,
- Tantsukoolis MTÜ Tants on väga palju erinevaid eelarveid,
- Probleemkohaks rahavoogude arvestus. Suvine rahavoogude puudumine eeldab reserve, nende tagamine keeruline.

Järgmisel kohtumisel, 17. veebruaril, anti tantsukooli MTÜ Tants poolt ülevaade MTÜ Tants juhtimisstruktuurist, tegevusvaldkondadest ja kasutusel olevatest Exceli tabelitest andmete kogumiseks ja analüüsimiseks.

Tantsukoolis MTÜ Tants on praegusel hetkel kasutusel (lisaks arvestuse tarkvarale) mitmeid erinevaid Exceli tabeleid, mida täidavad erinevad inimesed, et kätte saada neile vajalikke andmeid. Kuna algusaastatega võrreldes on tantsukool MTÜ Tants kasvanud, siis oli näha, et rohkete Exceli tabelite haldamine on hakanud üle jõu käima.

Probleemina toodi välja ka, et raamatupidamisprogrammist ei saa kätte mingi kindla projekti kohta andmeid. Antud kitsaskohta on tantsukoolis MTÜ Tants püütnud lahendada Exceli baasil analüütilise raamatupidamise korraldamisega paralleelselt majandusarvestuse tarkvaras peetava raamatupidamisega. Seega on hetkel tantsukoolis MTÜ Tants kasutusel mitmeid, mõneti kattuvaid ja dubleerivaid arvestussüsteeme. Kuna tabelitesse andmete kogumine on hajutatud inimeste vahel ja seetõttu võivad tekkida lüngad ning andmesisestuse vead. Lisaks läheb kaua aega, et andmeid kätte saada. Samas leiavad kasutajad, et tabelid on väga suureks abiks.

Arvestusprotsessi kirjeldas nõukogu liige/haldusjuht. : „*Meil on see kolme-etapiline – arve tuleb, pannakse see ühte Exceli tabelisse, siis kodeeritakse see raamatupidamisprogrammi*

ja siis pannakse see ka käsitsi üles panka“. MTÜ Tants esindajad on nõus, et tegemist on dubleeriva topeltraamatupidamisega.

Mitme kattuva arvestussüsteemi pidamine on endaga kaasa toonud suure tööjõu vajaduse. Pea täiskohaga töötab kaks inimest, kelle ülesanne on peaaesjalikult andmete sisestamine ühe nõukogu liikme poolt koostatud Exceli tabelisse. Lisaks erinevate projektide eelarvestamise eesmärgil koostavad kõik protsesside juhid igaüks oma tabelleid. Üks juhatuse liige on kogu majandusarvestuse tarkvara kontode süsteemi kopeerinud oma Excelisse ja sisestab sinna temale vajalikke andmeid. Seega koosneb MTÜ Tantsu raamatupidamissüsteem mitmetest Exceli tabelitest ning lisaks ka finantsarvestuse eesmärgi täitvast raamatupidamisest.

Järgnevalt antakse ülevaade peamisest kulude jaotamise süsteemist, mis koondub faili nimega „Struktuur“, mis omakorda jaguneb tabeliteks: „Personaalia“, „Tegevusüksused“ ja „Finantsnäitajad“. Sellest lähtuvalt, et personali arvestus on organisatsiooni arvestussüsteemis oluline osa ning on tähtis, et sellest oleks juhtkonnal ülevaade, on järgnevalt analüüsitud MTÜ Tants personali tabelit.

Personali tabelis on personal üles loetletud nimeliselt ja arvuliselt. Analüüsi põhjal selgus aga, et personaalia tabelist puuduvad teenusepakkujad, keda on tantsukoolis MTÜ Tants mitmeid. Oluline on saada ka nende kuludest ja arvust ülevaade, sest ka nemad peaksid kajastuma tööjõukulude all.

Juhatus liige kinnitas: *„Hetkel võib öelda, et on 40 inimest, kellele lisanduvad kümmekond artisti, kes osutavad teenust. Lisaks etenduskunstnikud, kes osalevad tantsuetendustes, kellega on töövõtuleping hooajaliselt, lisaks tantsuõpetajatest ligikaudu 6 õpetajat on teenusepakkujad.“*

See tähendab, et umbes neljandik tööjõust on praegusel hetkelebamäärase arvestusega, kellest pole ülevaadet. Nad ei kajastu palgatabelis. Nõukogu liikme arvates võiks vanemadministraator tegeleda tulevikus tabeli täiendamisega. Küsimusele, miks praegusel hetkel tabelist umbes neljandik inimestest puudu on, vastas nõukogu liige/haldusjuht: *„Tabel on poolik ja pole lihtsalt jõutud tabelit ideaalseks teha.“*

Lisaks on struktuuri all tegevusüksuste tabel, mis kajastab lühendeid erinevatest üksustest. See on osaliselt kasutusel ka raamatupidamises. Raamatupidamises on võimalik eristada

mitmeid objekte, kuid need on loodud aastaid tagasi ja uuendamata ning pole seepärast enam kooskõlas olemasoleva struktuuriga.

Finantsnäitajate tabelis kajastuvad peamised finantsnäitajad tegevusüksuste lõikes. Tabel näitab erinevate tegevusüksuste tegevusperioodi (mitu kuud aastas ja mis perioodil peamiselt tegutseb). Samuti on seal kajastatud käibemahud üksuste kaupa, klientide arv üksustes, raha laekumise periood (Vt lisa 6).

Järgnevalt on välja toodud nimekiri kasutusel olevatest tabelitest:

Kuluarvestus

- MTÜ Tants struktuuri tabel (tööjõu kulu jaotamiseks kuluobjektidele),
- Üksuse palk (palgaarvestus üksus(t)e kaupa),
- Sihtfinantseeringud (ülevaade projektide kuludest),
- Kooli koormused (õppetundide ja kulude arvestus, sh palgakulu, saali kasutus, muu halduskulu),
- MTÜ Tants arved (kuludokumentide kodeerimine sisestatud Excelisse),
- Võistluse eelarve (majandustarkvara kontoplaanil põhinev kulude arvestus Excelis),
- Teatri üldelarve (tulude ja kulude arvestus),

Tulude ja klientide arvestus

- Saalihaldus (saali kasutuse müük, rentnikega arveldus),
- Klientide statistika (klientidelt laekumata arvete arvestus),
- Võistluse andmebaas (osalejatega arvlemine sh laekumata arved),

MTÜ Tants koondtulemused

- MTÜ Tants finants tulemus (Tulude ja kulude koondvaade üksuste lõikes)
- Pearaamat (raamatupidamise väljavõte)

Analüütika

- Tantsukeskuse ruumid ja ruutmeetrid (ruumide arvestuslik kulu, saali omahinna kalkulatsioon),

Tabeleid on väga palju, nendest suur osa hõlmab kuluarvestust ja -analüüsi. Exceli tabelite abil on lahendatud ka õpilastega ja võistluse osavõtjatega arveldus. Klientide statistika arvestus annab ülevaate prognoositavast tulust. Tabelis on välja toodud kõik kliendid ja neilt oodatav laekumine liikmemaksu näol. Samuti on tabelis näha nii võlglased kui ka need, kes on arved tasunud. See info sisestatakse käsitsi raamatupidamisprogrammist. Seetõttu on MTÜ Tants arvestusesüsteem väga kulukas (2 täiskohaga andmete sisestajat, raamatupidamisteenuse osutaja ja valdkondade ja projektide juhid). Samal ajal tunnevad üksuste juhid puudust vajalikust infost.

MTÜ Tants kontoplaan on aastast 2002. Seda on aastate jooksul muudetud, täiendatud ja ringi tehtud. Juhtkond on aga mures, et pole olnud piisavalt head pealehakkamist kontoplaani korrastada.

Projekti käigus analüüsiti olemasoleva kontoplaani sobivust tantsukoolile MTÜ Tants. (Fookusgrupp: 17. märts ja 11. mai). Kontoplaanis on kokku 223 kontot, neist 177 on aktiivselt kasutusel. Kontoplaani kasutatakse osaliselt ka Exceli tabelites. Juhatuse liige lisas: *„Tänaseks on jõutud sinna, kus ei kontostata allüksuste kulusid kontopõhiselt“*, millest võib järeldada, et kulude arvestus Excelis erineb mingil määral kulude arvestusest raamatupidamise tarkvaras. MTÜ Tants on palju panustatud majandusarvestuse arendusse. Näiteks on loodud põhjalik kontoplaani kasutuse juhend. Juhatuse liige selgitas: *„Selleks, et inimesed, kellel on kontoplaanile juurdepääs, oskaksid seda vaadata ja lugeda, on lisaks veel koostatud põhjalik juhend“*. Nõukogu liige/haldusjuht tõi välja: *„Probleem on ka selles, et keegi pole selle valdkonna inimene“*.

Lisaks probleemidele topelt andmete sisestamisega erinevatesse süsteemidesse, kontoplaani ajakohastamisega on tantsukoolis MTÜ Tants probleemiks ka kulukohtade arvestus ja analüütika. Mingil määral on kasutusel kuluobjektid raamatupidamise arvestuses, kuid seda kasutatakse tagasihoidlikult ning seetõttu on puudus kuluobjektide põhisest informatsioonist. Kuluarvestust ja analüüsi kirjeldades tõi juhatuse liige välja: *„Praegu on kasutusel konto ja objekt. Mis on ilmselgelt liiga väike jaotus. On kontosid, mis kuhjuvad liialt üle – tekib vajadus lisajaotuse järele, mis on puhtalt Exceli-põhine“*. See tähendab, et infovajadus püütakse katta Exceli tabeliga, kus lisaks objektile pannakse külge ka allüksus.

Intervjuu ja praeguse kontoplaani analüüsi põhjal võib välja tuua, et on tehtud eraldi kontod objektide ja projektide lõikes, näiteks vara konto 10622 (vt lisa 2) ja kohustiste konto 21614

(vt lisa 4). Nii, nagu oli ka vara konto 10622 (lisa 2) ja kohustiste konto 21614 (lisa 4), on ka kulu kontodes objektide või projektide kohta tehtud eraldi kontod, näiteks konto 50633 (vt lisa 3). See peaks olema tööjõukulude objekt, kuid sellest on tehtud eraldi konto.

Kuna protsesside ja ressursikasutuse analüüsimiseks on oluline leida protsesside kulud, siis on oluline läbi viia põhjalik kulude ja tulude liigitamise analüüs, et jõuda nii praeguseid kui ka tuleviku vajadusi rahuldava kontoplaanini. Lisas 3 on esitatud MTÜ Tants kasutusel olev kulukontode kontoplaan. Kasutusel olevast kontoplaanist on näha, et näiteks „muude kulude“ jaoks on loodud kaks eraldi kontot. Samuti on näha, et kontod, mis võiksid kuuluda ühte gruppi, on kontoplaanis laiali.

Praeguse kontoplaani puuduseks on ka see, et kontonumbri tasandil (5 numbrikohta) pole kasutust leidnud kontonumbrite esimese tasandi süstematiseerimise võimalus. Näiteks kõik kulukontod on mahutatud numbrivahemikku 50614-53111. Mis tähendab, et kodeerimisvõimalust on nõrgalt kasutatud.

Probleemi kaardistamise ja analüüsi tulemusel selgus ning ka projekti vahearuan데sse kirjutati, et MTÜ Tants finants- ja juhtimisarvestus on välja kasvanud aastaid tagasi loodud raamatupidamise süsteemist. Esialgu loodud kontoplaan keskendus väikeettevõtte vajadustele, kes pakub väheseid teenuseid ja kelle kliendibaas ei ole suur. Samuti puuduvad kasutusel olevas kontoplaanis kulukohad.

Kuigi projekti alguses nägi MTÜ Tants vajadust põhiliselt eelarvestamise oskuste ja vahendite arendamiseks, siis intervjuude, dokumendivaatluse ja -analüüsi tulemusel selgus ja ka projekti vahearuan데sse kirjutati, et baasprobleem on süstematiseeritud, kasutaja vajadustest lähtuva infosüsteemi arendamises. Viimane omakorda on vajalik eelarvestamise, analüütilise võimekuse, tõendus- ja andmepõhise juhtimise ning otsustamise toetamiseks.

Kuigi MTÜ Tants on suhteliselt väike ja õhukese juhtimisstruktuuriga, on andmete tootmisega hõivatud suur hulk inimesi. Ükski pole neist spetsialist ja kokkuvõttes valitseb ettevõttes suur info puudus. Omaette toimetab raamatupidaja, kes samuti sisestab kõik dokumendid raamatupidamise ametlikku süsteemi (raamatupidamisprogrammi) ning kelle peamiseks ülesandeks on maksuarvestus ja aastaaruande koostamine.

Analüüsi tulemusena selgus ja ka projekti vahearuan데sse kirjutati, et kulukohtade- ja projektiarvestust teostatakse nii majandusarvestuse tarkvaras kui ka juhtimise otstarbel

Exceli baasil loodud infosüsteemis. Seetõttu vajab praegune MTÜ Tants kulukohtade arvestuse süsteem kaasajastamist, sh vastavusse viimist MTÜ Tants juhtimissüsteemiga ja ka tänapäeva tehniliste võimaluste paremat rakendamist.

Süsteemi on arendatud ja täiendatud aastate jooksul vastavalt infovajaduse tekkimisele, kuid probleemiks võib pidada kasutajate vajadustest maha jäänud analüütilist võimekust, sh tantsukooli MTÜ Tants läbipaistvust, võimalust jooksvalt analüüsida protsesse, projektide toimimist ning analüüsida ja juhtida MTÜ Tants majandustulemusi.

Arvestussüsteemis ja andmebaasides võib leida andmete süstematiseerimisel mõningat ebajärjekindlust. Viimane tekitab olukorra, kus praegu kasutusel olevat süsteemi edasi arendada ei ole mõistlik, vaid tuleks luua uus, korrastatud kontoplaanil ja kulukohtadel baseeruv süsteem. Seal juures tuleks nii palju kui võimalik kasutada elemente praegusest süsteemist, sest see aitaks kaasa üleminekule uuele süsteemile.

2.4. Arvestussüsteemi arendamise võimalused

Eelnevas peatükis analüüsiti MTÜ Tants arvestussüsteemi hetkeolukorda, et saaks välja pakkuda võimalused arvestussüsteemi arendamiseks. Käesolevas peatükis käsitletakse arvestussüsteemi arendamise võimalusi – pakutakse välja arendatud kontoplaan ja kulukohtade mudel.

Aastatega on MTÜ Tants palju kasvanud ja arenenud. Tantsukoolis MTÜ Tants õpib nüüdseks üle 300 õpilase, võistlusel osaleb ligi 7000 osavõtjat. Lisaks kooli tegevusele luuakse etendusi ning ollakse eestvedajaks ja arendajaks Eesti tantsumaastikul. See aga on toonud endaga kaasa MTÜ Tants suurenemise, tegevusvaldkondade mitmekesistumise, rahastusvõimaluste ja -vajaduste rohkuse ning analüütilise võimekuse suurendamise vajaduse. Need muutused on toonud kaasa vajaduse arendada MTÜ Tants ärimudelit ning sellega koos ka arvestuse infosüsteemi.

Eesmärk on luua kaasaegset arvestuse ja infosüsteemi kasutav arvestussüsteem, kus andmete kogumine ja ka vajalike aruannete genereerimine toimub raamatupidamise ühtses infosüsteemis. Aruannetele, mis genereeritakse automaatselt, on tagatud vajalik juurdepääs. Aruandeid genereerib süsteem, mida haldab ja seadistab raamatupidaja.

Kontoplaani tulevikku vaatav, kõikidele osapooltele vajalikku andmete detailsuse tagamine on kontoplaani koostaja ülesanne. Kuna kasutusel olevas kontoplaanis on informatsiooni süstematiseerimise arendamise võimalused „lukku pandud“ ja peamine puudus on see, et kontonumbri tasandil olevat kodeerimisvõimalust on nõrgalt kasutatud ja kasutust pole leidnud ka kontoplaani esimese tasandi süstematiseerimise võimalus, siis praeguse kontoplaani täiendamine ei ole mõistlik, siis töös tehtud analüüsi tulemusena pakutakse välja uus kontoplaan. Välja pakutud kontoplaan on toodud tabelites 3-5. Esmalt tuuakse välja peamised muutused vara kontode süsteemis (Tabel 2).

Tabel 2. Vara kontode muudetud variant (autori koostatud)

10000				Aktiva	
	11000				Raha
		11100			Raha kassas
		11200			Raha pangas
			11210		SEB
			11220		Swed
				11221	Võistlus
				11222	Muud
	12000				Nõuded
		12100			Ostjatelt laekumata arved
		12200			Maksude ettemaksed ja tagasinõuded
			12210		Käibemaks
				12211	Käibemaks 100?
				12212	Käibemaks 11
	13000				Muud ettemaksed
		13100			Projektide ettemaksed
		13200			Muud ettemaksed
	14000				Varud
	16000				Vahendid
	17000				Masinaid
		17100			Masinaid ja seadmed soetusmaksumuses
		17200			Masinate ja seadmete amortisatsioon
	19000				Bilansivälised ja vahekontod

Võrreldes esialgsega on kasutusele võetud kontoklassid. Kontod on rohkem jaotatud. Jaotatud sünteetilisteks ja analüütilisteks kontodeks, näiteks sünteetiline konto on „Raha“ ning analüütilised „Raha kassas“ ja „Raha pangas“. Kui esialgses kontoplaanis olid varad jaotatud kontonumbrite 10111-10941 vahemikku, siis väljapakutud kontoplaanis on jaotatud vahemikku 11000-19000. Kui kasutada sellist kontode süsteemi, siis tekib võimalus vajadusel (MTÜ Tants laienemisel) lihtsasti kontosid juurde tekitada ilma, et kontoplaani oleks tarvis muutma hakata.

Järgnevas tabelis on näidatud kohustiste ja omakapitali uus võimalik jaotus (tabel 3).

Tabel 3. Kohustiste ja omakapitali võimalik jaotus

20000			Passivakontod
	21000		Lühiajalised laenud
		21100	Lühiajaline pangalaen
		21200	Lühiajaline liising
		21300	Krediitkaart
	22000		Ettemaksed
		22100	Tulevased tulud
	23000		Tarnijatele tasumata arved
	24000		Muud lühiajalised võlgnevused
	25000		Töövõtjatele võlgnevused
		25100	Palgavõlad
		25200	Puhkusevõlad
	26000		Maksuvõlad
		26100	Isiku tulumaks
		26200	Sotsiaalmaks
		26300	Töötuskindlustus
		26400	Pensionikindlustus
		26500	Käibemaks
	27000		
	28000		Pikaajalised võlgnevused
		28100	Pikaajaline pangalaen
		28200	Pikaajaline liising
		28300	Muu pikaajaline võlgnevus
	29000		Eelmiste perioodide jaotamata tuleml jm koond- ja vahekontod

Kui kasutusel olevas kohustiste ja omakapitali kontode jaotuses olid objektidele moodustatud eraldi kontod (näiteks konto 21621 Aruandev isik Kristjan), siis uues jaotuses läheb see konto „Töövõtjate võlgnevused“ alla. Kasutusel olevas jaotuses olid kontod mahutatud vahemikku 21140-21941 ning konto „Eelmiste perioodide jaotamata kasum oli kontonumbriga 32711. Uues jaotuses on kohustiste ja omakapitali kontod jagatud kontonumbrite vahemikku 20000-29000 kontod on jaotatud sünteetiliste ja analüütiliste kontode jaotuse põhimõttel. Selline kontoplaan võimaldab kontoplaani arendamist vastavalt MTÜ Tants muutumisele ja arenemisele. Lisaks on võimalik automaatselt ja lihtsasti kätte saada kindla grupi kontode andmed ilma, et neid üksikhaaval sisestama peaks.

Tabelis 4 on välja pakutud kulukontode uue kontoplaani üldine jaotus (tabel 4).

Tabel 4 Kulukontode väljapakutud uue kontoplaani esialgne versioon (autori koostatud)

40000			Tehnika, rekvisiidid jm projektide kulud (va tööjõud)
50000			Õppetegevuse kulud
60000			Ruumidega seotud kulud
70000			Müügi ja turunduskulud
80000			Tööjõuga seotud kulud
	81000		Töölepingute töötasud
	82000		Võlaõiguslepingute töötasud
	83000		Puhkusetasud
	84000		Isikute sotsiaalmaksud
	85000		Teenuslepingute kulud
	86000		stipendiumid
	87000		Koolituskulud
	88000		Muud isikutega seotud kulud
90000			Finants. Ja muud kulud ning vahe ning koondkontod

Kui kasutusel olevas kontoplaanis olid näiteks tööjõukulud laiali, siis uues variandis on need ühe kontogrupi all kõik koos ning nummerdatud järjest, mis on oluline selleks, et ei tekiks olukorda, kus ei saada vajalikku infot kätte. Kasutusel olevas variandis on palju käsitsi tööd ning informatsiooni sealt kätte saada on väga keeruline. Mis tähendab, et kui tahetakse raamatupidamisest kontogruppi „Tööjõukulud“ kätte saada, ei ole praeguses kontoplaanis võimalik anda süsteemile käsku, et see kuvaks näiteks kontod 80000-89999, vaid hetkel tekib olukord, kus peab sisestama käsitsi 50632-50633, 50711-50763, 50915, 51013. Uues variandis saab nende kulude kohta info lihtsasti kätte.

Välja pakutud kontoplaan anti tantsukoolile MTÜ Tants analüüsimiseks ja täiendamiseks. Üks juhatuse liige tegi MTÜ Tants vajadustest lähtuvalt täiendused (lisa 5). Juhatuse liikme täiendusi arvesse võetuna koostas autor täiendatud kontoplaani (tabel 5)

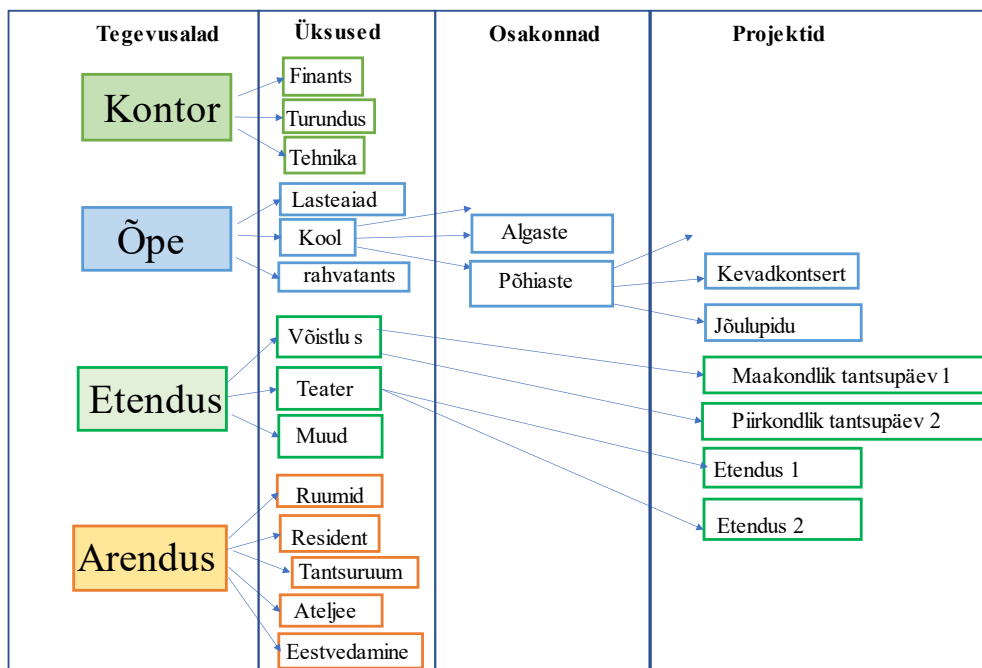
Tabel 5. Kulukontode liigitamine

40000			Tehnika, rekvisiidid jm projektide kulud (va tööjõud)
	41000		Tehnika
		41100	helitehnika
		41200	Valgustehnika

		41300	<i>tantsuspets tehnika</i>	Tabel 5 jätk
		41400	<i>Kontoritehnika</i>	
		41500	<i>Lavatehnika</i>	
	41000		Rekvisiidid	
50000			Õppetegevuse kulud	
	...			
60000			Ruumidega seotud kulud	
	61000		Ruumide rent	
		61100	<i>üür</i>	
		61200	<i>parkimine</i>	
	62000		majapidamine	
		62100	<i>valve, vent</i>	
	...			
70000			Müügi ja turunduskulud	
	..			
80000			Inimtööjõuga seotud kulud	
	81000		Töölepingute töötasud	
	82000		Võlaõiguslepingute töötasud	
	83000		Puhkusetasud	
	84000		Isikute sotsiaalmaksud	
	85000		Teenuslepingute kulud	
	86000		stipendiumid	
	87000		Koolituskulud	
	88000		Muud isikutega seotud kulud	
90000			Finants. Ja muud kulud ning vahe ning koondkontod	
	91000		makseviivised	
	92000		intressid	

Kontoplaanile on ühtse süsteemine lisatud juhtkonna poolt vajalikuks peetavad analüütilised kontod. Tehnika juurde lisati kontod helitehnika, valgustehnika, tanstuspetsiifiline tehnika, kontoritehnika ja lavatehnika. Ruumidega seotud kulud sisaldavad ruumide rendiga seotud kulusid, mis omakorda sisaldab üüri ja parkimist. Lisaks sisaldavad ruumidega seotud kulud majapidamiskulusid, milleks on näiteks valve- ja ventilatsioonkulud.

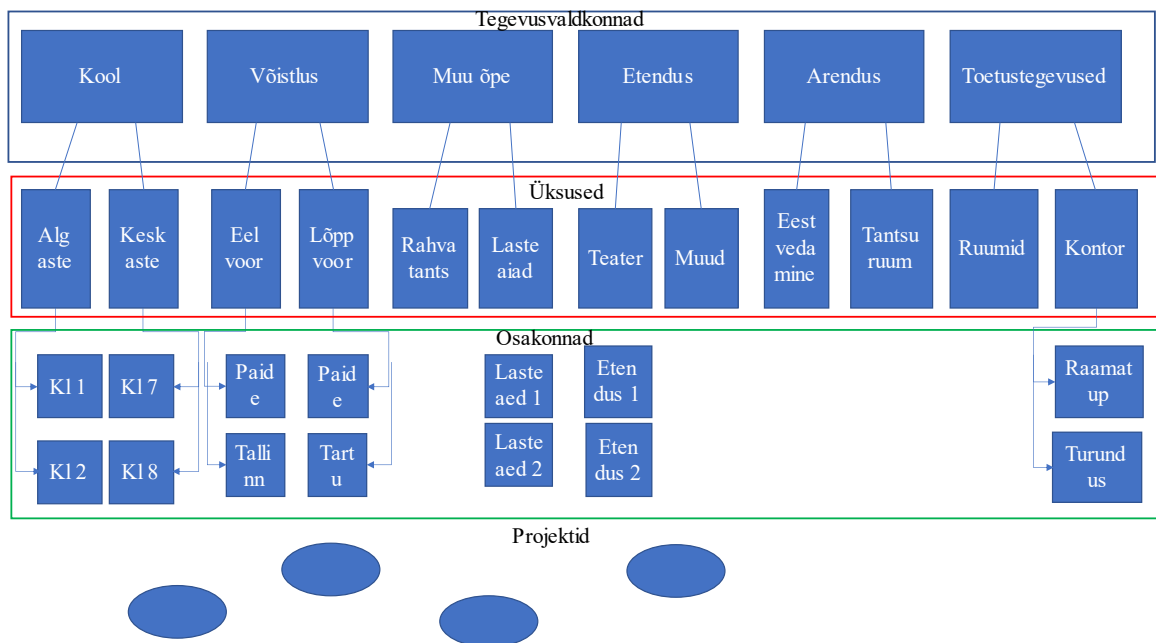
Esialgse analüüsi tulemustest, mis baseerus varem koostatud organisatsioonistruktuuril, selgus, et MTÜ Tants vajab neljatasandilist kulukohtade jaotamise võimalust (joonis 7). Kus esimene, kõige üldisem tasand on jaotatud nelja tegevusala vahel, milleks on kontor, õpe, etendus ja arendus.

Joonis 7. Kulukohtade süsteem (autori koostatud)

Joonise põhjal võib öelda ning ka projekti vahearuandesse märgiti, et need neli tegevusala jagunevad omakorda teiseks tasandiks – allüksusteks. Millest mõned on suuremad ja sisaldavad omakorda MTÜ Tants hierarhiat (nt „kool“), mis tekitab vajaduse kolmanda tasandi järele. Mõned allüksused on aga lamedama ärimudeliga, kuid võivad sisaldada palju erinevaid ja suhteliselt lühiajalisi projekte (nt „etendus“ ja „arendus“), mis nõuab projektitasandi suurt võimekust ehk neljandat tasandit. Praeguse ärimodeli juures peaks neljatasandiline kulukohtade süsteem olema piisav MTÜ Tants tegevuste ja protsesside analüüsimiseks ja juhtimiseks.

Projekti käigus läbi viidud intervjuude käigus aga selgus, et kulustruktuur peaks olema erinev juhtimisstruktuurist – see peaks olema detailsem. See tähendab, et üksused „kool“ ja „võistlus“ vajavad detailsemat kulude arvestust, kui esialgu tundus. Mistõttu on „võistlus“ ja „kool“ arvestustehniliselt vajalik tõsta tegevusala tasandile. Seetõttu suurenes tegevusala üksuste arv (Joonis 8).

Joonis 8. Arendatud kulukohtade süsteem. (autori koostatud)

Kui esialgses versioonis (joonis 7) oli neli tegevusvaldkonda, milleks olid „kontor“, „õpe“, „etendus“ ja „arendus“, siis lõpuks paigutati tegevusvaldkondade tasandile „kool“, „võistlus“, „muu õpe“, „etendus“, „arendus“ ja „toetustegevused“, mis tähendab, et nelja tegevusvaldkonna asemel tekkis kuus tegevusvaldkonda.

Tegevusvaldkonnast „õpe“ tehti kaks eraldi tegevusvaldkonda – „kool“ ja „muu õpe“. „võistlusest“, mis algselt oli üksuste tasandil, sai ka üks eraldi tegevusvaldkond. Esialgselt tegevusvaldkonna tasandil olnud „kontor“ viidi aga üksuse tasandile ning selle asemel tehti tegevusvaldkond „toetustegevused“, mille alla kuuluvad osakonna tasandil „kontor“ ja „ruumid“. Tegevusvaldkonda „muu õpe“ kuuluvad üksused „rahvatantsuansambel“ ja „lasteaiad“, mis eelmises versioonis kuulusid tegevusvaldkonna „õpe“ alla. „Kooli“ alla kuuluvad üksused „algaste“ ja „kesktase“, mis omakorda jagunevad osakondadeks, milleks on klassid.

Samuti vajab „võistlus“ detailsemat kulude arvestust kui alguses arvati. Seepärast tõsteti ka „võistlus“ üksuse tasandilt hoopis tegevusvaldkonna tasandile. Selle tulemusena saab „võistluse“ arvestuses üksuste tasandile tuua „eelvooru“ ja „lõppvooru“ ning osakondade tasandile eraldi „eelvooru“ ja „lõppvooru“ erinevate linnade kontserdid. „Etenduse“ alla jäid üksused „teater“ ja „muud etendused“.

Viimasel kohtumisel, mis toimus 11. mail, arvas üks MTÜ Tants juhatuse liige, et kulukohtade mudelis võiks tuua tegevusvaldkonna tasandile ka „teatri“, kuna tegemist on samuti küllaltki suure valdkonnaga, mis vajaks detailsemat kuluarvestust.

Kokkuvõtteks on tantsukooli MTÜ Tants suurenemine, arenemine ja tegevusvaldkondade mitmekesisistumine toonud kaasa vajaduse arvestussüsteemi arendamiseks. Käesolevas peatüks pakuti välja võimalused arvestussüsteemi arendamiseks. Eesmärk oli luua kaasaegset arvestuse ja infosüsteemi kasutav arvestussüsteem, kus andmete kogumine ja ka vajalike aruannete genereerimine toimub raamatupidamise ühtses infosüsteemis ning vajalike andmete kättesaamiseks ja kogumiseks ei oleks vaja mitmeid Exceli tabeleid, mida keegi täita ei jõua.

Selleks muudeti kõigepealt MTÜ Tants kontoplaani, kus jaotati kontod sünteetilisteks ja analüütilisteks kontodes. Lisaks viidi väljapakutud kontoplaanis kokku ühe kontogrupi kontod, et need ei oleks kontoplaanis laiali. See on oluline selleks, et arvestusest oleks võimalik automaatselt, kiiresti ja lihtsalt vajalikku infot kätte saada. Lisaks on uues kontoplaanis rohkem ära kasutatud kontode süstematiseerimise võimalust kontonumbri tasandil. Teiseks oluliseks muudatuseks oli kulukohtade süsteem. Esialgu tundus, et MTÜ Tants vajab vastavalt juhtimisstruktuurile neljatasandilist kulukohtade süsteemi, kus on neli tegevusvaldkonda. Pärast fookusgrupi intervjuusid ning intervjuude ja MTÜ Tants sisedokumentide analüüsi aga selgus, et MTÜ Tants vajab kulukohtade süsteemi, kus on vähemalt kuus tegevusvaldkonda.

KOKKUVÕTE

Käesoleva bakalaureusetöö teemaks oli arvestussüsteemi arendamine huviharidust pakkuvas MTÜ-s. Töö koosnes kahest osast, millest esimene osa lähtuvalt töö eesmärgist käsitleb arvestussüsteemi, selle olulisust ja ülesandeid, arvestussüsteemi osasid, nende erisusi ning vajalikkust. Lisaks käsitleti esimeses osas MTÜ ja huvihariduse olemust ja eripärasid ning lõpuks toodi välja arvestussüsteemi eripärad huviharidust pakkuvas MTÜ-s. Töö teine osa käsitles uurimismetoodika kirjeldust, ülevaadet tantsukoolist MTÜ Tants ning seal kasutusel olevast arvestussüsteemist. Lõpuks pakuti välja arendusvõimalused ja ettepanekud.

Arvestuse ülesandeks on anda organisatsioonisisestele ja -välistele infotarbijatele vajalikku informatsiooni. Arvestussüsteem koosneb finants- ja juhtimisarvestusest, millest esimene tegeleb finantstehingute kajastamisega ning teine lisaks ka mittefinantsinformatsiooniga, näiteks saalikasutuse arvestus ja õpilaste arv. Kogu arvestus baseerub kontoplaanil, mis peab sisaldama optimaalsel arvul kontosid. MTÜ-d eristavad äriühingust finantseerimisallikad ning aruandlus, mis on tihti nõudlikum ja keerukam. Kulused käsitletakse kululiikide kaupa (kontoplaan) ja kulukohtade kaupa (osakonnad, projektid, tegevusvaldkonnad, tooted jms). Sarnaselt äriühingutele tegutsevad ka MTÜ-d piiratud ressursside tingimustes, mistõttu on ka neil oluline saada kuludest ja tuludest hea ülevaade.

Bakalaureusetöö teine osa hõlmas endas empiirilist käsitlust. Esmalt kirjeldas töö autor kvalitatiivset uurimismeetodit, milleks oli juhtumiuuring, mille andmed koguti dokumendianalüüsist, fookusgrupi intervjuudest, kuulates kohtumistel tehtud lindistusi ning analüüsides protokolle, mis kohtumistest koostati. Lisaks kirjeldas autor uuritavat organisatsiooni, milleks oli tantsukool MTÜ Tants. Tantsukool MTÜ Tants alustas tegevust aastal 1998. MTÜ Tants pakub süsteemset tantsuõpet lastele, noortele ja ka täiskasvanutele, kaasaegseid tantsulavastusi tantsupublikule, loome-, arengu- ja etendamisvõimalusi tantsuprofessionaalidele ning tantsuvõistlusi kogu Eestile.

Sellele järgnes tantsukooli MTÜ Tants olemasoleva arvestussüsteemi analüüs ja kaardistamine, kus toodi välja seal esinevad probleemid. Kuigi MTÜ Tants on suhteliselt väike ja õhukese juhtimisstruktuuriga, on andmete tootmisega hõivatud lisaks

raamatupidajale suur hulk inimesi. Üheks oluliseks probleemiks oli suur hulk Exceli tabelleid, mida ei jõuta hallata, kuid nende koostamine andmete kogumiseks ja analüütikaks oli tantsukoolile MTÜ Tants oluline arvestuse informatsiooni kättesaamiseks. Teine oluline probleem oli kontoplaanis, kus ei ole kasutatud konto numbri esimese taseme süstematiseerimise võimalust, objektid ja projektid on viidud konto tasandile. Pärast olemasoleva arvestussüsteemi analüüsi ning lähtudes töö teoreetilisest käsitlest ja juhtkonnaga läbiviidud fookusgrupi intervjuudest koostati arvestussüsteemi arendamiseks järgmised ettepanekud:

1. Muuta kontoplaani,
2. Arendada kulukohtade mudelit.

Arvestussüsteemi ja andmebaaside analüüsi tulemusena ei ole mõistlik praegu kasutusel olevat süsteemi edasi arendada, vaid tuleks luua uus, korrastatud kontoplaanil ja kulukohtadel baseeruv süsteem. Seal juures tuleks nii palju kui võimalik kasutada elemente praegusest süsteemist, sest see aitaks kaasa üleminekule uuele süsteemile. Selleks muudeti MTÜ Tants kontoplaani, kus jaotati kontod sünteetilisteks ja analüütilisteks kontodeks. Lisaks viidi väljapakutud kontoplaanis kokku ühe kontogrupi kontod, et need ei oleks kontoplaanis laiali. See on oluline selleks, et arvestusest oleks võimalik automaatselt, kiiresti ja lihtsalt vajalikku infot kätte saada. Lisaks on uues kontoplaanis rohkem ära kasutatud kontode süstematiseerimise võimalust kontonumbri tasandil.

Analüüsi tulemusena selgus, et praegune MTÜ Tants kulukohtade arvestuse süsteem vajab kaasajastamist ja vastavusse viimist MTÜ Tants juhtimisstruktuuriga. Süsteemi on arendatud ja täiendatud aastate jooksul vastavalt infovajaduse tekkimisele, kuid probleemiks võib pidada kasutajate vajadustest maha jäänud analüütilist võimekust. Samuti võib pidada probleemiks MTÜ Tants läbipaistvust, võimalust jooksvalt analüüsida protsesse, projektide toimimist ning analüüsida ja juhtida MTÜ Tants majandustulemusi. Esialgu tundus, et MTÜ Tants vajab vastavalt juhtimisstruktuurile neljatasandilist kulukohtade süsteemi, kus on neli tegevusvaldkonda. Pärast intervjuusid ja analüüsi aga selgus, et MTÜ Tants vajab kulukohtade süsteemi, kus on vähemalt kuus tegevusvaldkonda.

Selleks, et konkurentsitingimustes piiratud ressurssidega edukalt tegutseda ja ellu jääda, on oluline, et organisatsioonide juhtkondadel ja ka liikmetel oleks hea ülevaade analüütilisest

informatsioonist. Hea ülevaade finants- ja mittefinantsandmetest aitab organisatsioone edukalt juhtida ja otsuseid langetada.

Juunist algab MTÜ Tants eelarve(te) koostamine juba uut süsteemi silmas pidades. MTÜ Tants vajab väga kaasaegset infosüsteemi, mis maksab vähem (kindlasti mitte rohkem) ja annab samas palju suurema analüütilise võimekuse.

KASUTATUD KIRJANDUS

- Alver, J., Reinberg, L. (1999). Juhtimisarvestus. Tallinn: Deebet.
- Alver, L., Alver, J., Reinberg, L. (2004). Finantsarvestus. Tallinn: Deebet.
- Arenev Teadushuviharidus. (2015). https://www.etag.ee/wp-content/uploads/2014/01/teadushuvihariduse_raamat_veebi.pdf
- Atrill, P., McLaney, E. (2012). Management Accounting for Decision Makers, 7th edition. Published by Pearson Education Limited.
- Collier, Paul M. (2015). Accounting for Managers: Interpreting Accounting Information for Decision Making. Published by John Wiley & Sons Ltd.
- Drury, C. (2016). Management and Cost Accounting, 9th edition. Kirjastus Cengage Learning EMEA.
- Enjolras, B., Salamon, L. M., Sivesind, K. H., and Zimmer, A. (2017). The Third Sector: A Renewable Resource for Europe. Summary of main findings of the Third Sector Impact Project.
- HaS (Huviharidusstandard) 1992 (<https://www.riigiteataja.ee/akt/122012018004?leiaKehtiv>)
- HuviKS (Huvikooli seadus) 2007 (<https://www.riigiteataja.ee/akt/13339594?leiaKehtiv>)
- Kallas, K. (2002). Finantsarvestuse alused. Tallinn: Kaido Kallas
- Lagerspetz, M. (2017). Ühiskonna uurimise meetodid. Sissejuhatus ja väljajuhatus. Tallinn: TLÜ kirjastus.
- Laherand, M.-L. (2008). Kvalitatiivne uurimisviis. Tallinn
- Meriniit, Marvi. 2013. Finantsaruannetes esinevate väärkajastuste väljaselgitamine mittetulundusühingute näitel. Magistritöö. Tartu Ülikooli majandusteaduskond. Ettevõtetmajanduse instituut.
- Otsus-Carpenter, M. (2016). Väikeettevõtte raamatupidamine. AS Äripäev.
- Paemurru, Elina; Paemurru Kristjan. 2017. The role of integrated reporting in non-profit and public sector organisations. Magistritöö. Estonian Business School. Chair of Management.
- Pervez, G., Kjell, G. (2004). Äriuringute meetodid. Praktilisi näpunäiteid. Tallinn: Külim.
- Pärl, Ü., Paemurru, E., Paemurru, K., Kivisoo, H. (2021). Dialogical turn of accounting and accountability integrated reporting in non-profit and public-sector organisations. Journal of Public Budgeting Accounting & Financial Management, ahead-of-print (ahead-of-print). DOI: 10.1108/JPBAFM-11-2019-0178
- Pärl, Ü. (2005). Arvestussüsteemi roll infoajastu organisatsioonis. – *Raamatupidamisuudised*. Nr 6. <https://www.rmp.ee/raamatupidamine/raamatupidamine-yldiselt/arvestussusteemi-roll-infoajastu-organisatsioonis-2005-11->

[07?fbclid=IwAR1SORQkwLW5yQU9RoocHDK1IMroTiLtsicWk082YV1jNsMvKfDmCI0WsDE](https://fbclid=IwAR1SORQkwLW5yQU9RoocHDK1IMroTiLtsicWk082YV1jNsMvKfDmCI0WsDE) (20.04.2021)

Pärl, Ülle. 2004. Juhtimisarvestus peab toimima kuluarvestuse ja kontrollisüsteemina. Magistritöö. Tartu Ülikooli majandusteaduskond. Rahanduse ja arvestuse instituut.

Raamatupidamise seadus. (2002). <https://www.riigiteataja.ee/akt/125052012016> (23.05.2021)

RAKE Villenthal, Kaunismaa jt (2016). Huvihariduse ja huvitegevuse pakkujad ning noorsootöötajad kohalikes omavalitsustes. (<https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/55423/Lopparuanne.pdf?sequence=1&isAllowed=y> : 17

Surva, Laidi. 2009. Vabatahtliku tegevuse arendamine kolmel tasandil: ühiskond. Organisatsioon. Indiviid. Magistritöö. Tartu Ülikooli sotsiaalteaduskond. Riigiteaduste instituut.

Tikk, J. (2016). Finantsarvestus. Tallinn: AS Pakett.

LISAD

Lisa 1. Tulemiaruanne

Tulemiaruanne	2013- 2014	2014- 2015	2015- 2016	2016- 2017	2017- 2018	2018- 2019
Tulud						
annetused ja toetused	66086	102875	90967	127510	128583	179109
tulu ettevõtlusest	122274	158315	142762	236343	466714	538704
muud tulud	183962	172185	232575	208456	86840	90569
kokku tulud	372322	433375	466304	572309	682137	808382
Kulud						
sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-66086	-97475	-94567	-127510	-128583	-179109
mitmesugused tegevuskulud	- 177385	-140819	-192712	-234187	-275544	-284319
tööjõukulud	- 150947	-189786	-195367	-206215	-208439	-287870
põhivara kulum ja väärtuse langus	-390	-519	-3545	-6957	-15025	-17536
kokku kulud	- 394808	-428599	-486191	-574869	-627591	-768834
põhitegevuse tulem	-22486	4776	-19887	-2560	54546	39548
muud finantstulud ja -kulud	-232	-386	-504	-487	-2189	-2313
aruandeaasta tulem	-22718	4390	-20391	-3047	52357	37235

Lisa 2. Vara kontode olemasolev süsteem

Konto	Nimetus
10111	Kassa
10121	Arvelduskonto pangas 401
10122	Hansapank Võistlus 234
10123	Hansapank 868
10311	Ostjatelt laekumata arved
10611	Tasutud käibemaks 100
10612	Tasutud käibemaks 11
10621	Ettemaks
10622	Ettem-rent depos PalmG
10623	Ettemakstud projekt
10921	Masinad ja seadmed (soetusmaksumuses)
10941	Akumuleeritud põhivara kulum

Lisa 3. Kulude analüüsiks olemasolev kontoplaan

Konto	Nimetus
50115	Kooli reklaam
50611	Ruumiüür
50614	Kommunaal
50615	Majapidamine
50616	Parkimine
50617	Remont
50621	Tehnika
50622	Sisustus
50623	Kirjandus
50624	Kontoritarbed
50625	Side
50632	Finants, raamatupidamine
50633	Juhatuseliikme tasu
50635	käibemaksu 41% kulu
50638	Esinduskulu, projektide kulud
50687	Panga teenustasud
50711	Töötasud
50712	Teenuste arved põhitegevusega seotud
50713	Tegiteenused, esinemisteenused
50714	Puhkusetasud
50721	Sotsmaks
50722	Töötuskindlustus
50731	Sotsiaal ja haigusraha
50762	Komandeeringud
50763	Koolitused, konverentsid
50811	Põhivara kulum
50814	Üritused
50815	Portaal, koduleht
50913	Õppevahendid kooli
50914	Õppetegevuse saal, lisaruumid
50915	Autoritasud
50917	Kostüümid
50919	Lisategevused (õppetööga seotud)
50920	Muud kulud
50941	Makseviivised
51013	Stipendiumid loometegevuse eest
51014	Ruumikulu, etendussaalid
51015	Lisatehnika ja abivahendid
51018	piletimüügikulu
51022	Transitbuss
51023	Transport
51024	Esinejad - ostetud teenused
51025	Korraldajate ja žürii majutuskulu
51026	toitlustus projekt
51030	Muud kulud
51131	Intressid

Lisa 3 järg

51161	Ümardamine
53111	kaup ja tootmiskulu (festival)

Lisa 4. Kohustiste ja omakapitali bilansikontod

21140	Võlad ja ettemaksed
21141	Lühiajalised laenud
21143	Liising
21144	Krediitkaardi võlgnevus
21310	Tulevase perioodi tuluna
21311	Tarnijatele tasumata arved
21312	Muud võlgnevused
21313	Muud võlgnevused 2
21511	Käibemaks
21512	Ettemaksukonto toimingud
21513	Ülekantud/tagastatud käibemaks
21531	Üksikisiku tulumaks
21532	Üksikisiku tulumaks*
21541	Intress nõue
21551	Sotsiaalmaks
21552	Järgmise kuu sotsiaalmaks
21561	Pensionikindlustus
21562	Pensionikindlustus*
21571	Töötuskindlustusmaks
21572	Töötuskindlustus*
21610	Palga vahekonto
21611	Võlad töövõtjatele
21612	Võlad töövõtjatele, puhkuse reserv
21614	Liisa
21615	Julia
21616	Jaana nõukogu liige
21621	Aruandev Isik Kristjan (307)
21622	Raido2 Krk (086)
21623	Aruandev Isik Mirle
21624	Liisi
21626	Raido
21628	Elo
21631	Intressivõlad
21941	Liisinglepingu pikaajaline osa

Lisa 5. MTÜ Tants täiendatud kontoplaan

LIIGITAMINE		
Kulu valdkond	Kulugrupp	Kulurida
	Ruumide rent	
ruumide haldus		Ruumiüür
ruumide haldus		Parkimiskohad
ruumide haldus		Kommunaalteenused
ruumide haldus	Majapidamine	
ruumide haldus		Hooldusteenused
ruumide haldus		Ventilatsioon
ruumide haldus		Valvesüsteemid
ruumide haldus		Koristustarbed
ruumide haldus		Puhastus vahendid
ruumide haldus		Majapidamispaberid ja kotid
ruumide haldus		Teibid
ruumide haldus		Köögitarvikud
ruumide haldus		Elekteritarvikud
ruumide haldus		Kontoritarbed
ruumide haldus	Remonttööd	
ruumide haldus		Üldehitus tööd ja materjal
ruumide haldus		Viimistlus tööd ja materjal
ruumide haldus		Vent, vesi ja kanalisatsioon
ruumide haldus		Elektrisüsteemid
ruumide haldus		Remondiarvik
vahendid	Sisustus	
vahendid		Materjal
vahendid		Mööbel
vahendid		Sisustusdetail
vahendid		Sisustuselement
vahendid	Tehnika	
vahendid		Helitehnika
vahendid		Valgustehnika
vahendid		Video- ja esitlustehnika
vahendid		Lavatehnika
vahendid		Tantsu spetsiifiline riistvara
vahendid		Tööriistad
vahendid		Kontoritehnika
vahendid		Köögtehnika
vahendid		Laotarvikud
vahendid		Õppevahendid

Lisa 5 järg

vahendid		Treeningvahendid
vahendid	Põhivara kulum	
tugiteenus	Sideteenus	
tugiteenus		Internet
tugiteenus		Post
tugiteenus		Mobiilne andmeside
tugiteenus	Finantsteen	
tugiteenus		Raamatupidamine
tugiteenus		Panga teenustasud
tugiteenus		Käibemaksu 41% kulu
tugiteenus	IT-teenus	
tugiteenus		Koduleht
tugiteenus		Google
tugiteenus		Muud IT teenused
tugiteenus		Tarkvara
tugiteenus	Kaubik	
tugiteenus		Liising
tugiteenus		Kindlustus
tugiteenus		Kütus
tugiteenus		Hooldus ja remont
tugiteenus		Lisavarustus
tugiteenus	Turunduskulud	
tugiteenus		Trükimeedia reklaam
tugiteenus		Trükimeedia reklaam
tugiteenus		Kujundus ja disain
tugiteenus		Videosisu
tugiteenus		Webi reklaam
tugiteenus		Sotsmeedia reklaam
Personal	Töötasud	
Personal		Juhtorgani liikmete tasud
Personal		Töötasud tööleping
Personal		Töötasud VÕS leping
Personal		Töötasud arvega
Personal		Puhkusetasud
Personal	Maksud	
Personal		Sotsmaks
Personal		Töötuskindlustus
Personal		Sotsiaal ja Haigusraha

Lisa 5 järg

Personal	Muud personalikulud	
Personal		Komandeeringud
Personal		Koolitused, konverentsid
Projekti ja korraldus	Korralduskulud	
Projekti ja korraldus		Ruumikulu
Projekti ja korraldus		Lisatehnika
Projekti ja korraldus		Lisategevused
Projekti ja korraldus		Transport
Projekti ja korraldus		Toitlustus
Projekti ja korraldus		Majutus
Projekti ja korraldus		Projekt vastuvõtt
Projekti ja korraldus		Piletimüügikulu
Projekti ja korraldus		Abivahendid
Projekti ja korraldus		Meened
Projekti ja korraldus		Teenused osalejatele
Projekti ja korraldus		Muud kulud
Projekti ja korraldus	Tootmiskulu	
Projekti ja korraldus		Kostüümid
Projekti ja korraldus		Dekoratsioonid
Projekti ja korraldus		Aksessuaarid
Projekti ja korraldus		Fonod
Projekti ja korraldus		Videod
Projekti ja korraldus		Valguskujundus
Projekti ja korraldus		Loomestipendiumid
Projekti ja korraldus		Autori- ja esitajatasud
Kaubakulu	Kaubakulu	
Kaubakulu		Kaup
Kaubakulu		Tootmiskulu
Finants kulu		
Finants kulu		Makseviivised
Finants kulu		Intressid
Finants kulu		valuutakursi muutuses
Finants kulu		Ümardamine

Lisa 6. Finantsnäitajad

	Ko ol	Võistlus	Teater	Tantsuru um	Etendusteg evus	Tantsukes kus	MTÜ TAN TS
Põhi tegevusperi ood	9 kuu d	5 kuud	8 kuud	11 kuud	9 kuud	12 kuud	12 kuud
Kalendriku ud	sep t- mai	dets-aprill	okt-aprill	aug- jul	sept-mai	aug-jul	aug- jul
Tegevusvor m	koo l	ürituskorra ldus	etendusteg evus	projektid	projektid	ruumide rent	
Käibemaht tuh.	200	150	200	50	10	50	660
Klientide arv	450	250	1	50	15	10	776
Peamised rahavood	5 kuu d	5 kuud	8 kuud	9 kuud	5 kuud	9 kuud	
TULUD							
õppemaksu d	jah						
osalustasud		jah		jah			
teenusarved			jah	jah		jah	
piletitulu	jah	jah	jah		jah		
tootemüük	jah	jah					
riiklikud toetused		jah		jah	jah	jah	
omavalitsus e toetused	jah	jah			jah		
välisetoetuse d				jah	jah		
annetused							
KULUD							
Töötasud	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah
Ruumikulu d	jah					jah	jah
SA üldkulud	jah	jah	jah	jah	jah		jah
Korraldusk ulud		jah	jah	jah	jah		jah
Tootmiskul ud			jah		jah	jah	jah
Kaup müügiks	jah	jah					jah

Lisa 7. Lihtlitsents lõputöö salvestamiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks ning juhendaja(te) kinnitus lõputöö kaitsmisele lubamise kohta

Mina, _____ Sandra Liisa Pärl _____,

sünniaeg __16.10.1997_____,

1. annan Eesti Maaülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda koostatud lõputöö

Arvestussüsteemi arendamine huviharidust pakkuvas MTÜ-s,

mille juhendaja(d) on Maire Nurmet,

1.1. salvestamiseks säilitamise eesmärgil,

1.2. digiarhiivi DSpace lisamiseks ja

1.3. veebikeskkonnas üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;

2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile;

3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Lõputöö autor ____allkirjastatud digitaalselt____

(allkiri)

Tartu, _24.05.2021_____

(kuupäev)

Juhendaja(te) kinnitus lõputöö kaitsmisele lubamise kohta

Luban lõputöö kaitsmisele.

__Maire Nurmet /allkirjastatud digitaalselt/ __

(juhendaja nimi ja allkiri)

____24.05.2021_____

(kuupäev)

(juhendaja nimi ja allkiri)

(kuupäev)